ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1953

Vyhlásené: 29.01.1953 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**1**

**VYHLÁŠKA**
**ministra spravodlivosti**
zo dňa 31. decembra 1952
**o úplnom znení trestného poriadku.**

Podľa č. IV zákona č. 67/1952 Zb., ktorým sa mení a doplňuje trestný poriadok, vyhlasujem v prílohe úplné znenie zákona č. 87/1950 Zb., o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok), ako vyplýva z neskorších predpisov.

**Dr. Rais v. r.**

**Príloha vyhlášky č. 1**
**1953 Zb.**

**Zákon zo dňa 12. júla 1950 č. 87 Zb., o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok), v znení vyplývajúcom z neskorších predpisov.**

Národné zhromaždenie Československej republiky uznieslo sa na tomto zákone:

## PRVÁ HLAVA
## VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

### Prvý diel
### Základné ustanovenia

#### § 1
#### Účel zákona

(1) Účelom tohto zákona je upraviť konanie v odbore trestného súdnictva tak, aby trestné činy boli náležito zistené a ich páchatelia podľa zákona potrestaní. Pomáhať k dosiahnutiu tohto účelu je právom a povinnosťou každého občana.

(2) Prejednávanie vecí sa má diať tak, aby vychovávalo občanov na ostražitosť voči nepriateľom pracujúceho ľudu a iným rušiteľom jeho budovateľského úsilia a na plnenie občianskych povinností.

#### § 2
#### Úlohy prokurátora a súdu

(1) Úlohou prokurátora a súdu v trestnom konaní je starať sa o to, aby sa zachovávali zákony ľudovodemokratickej republiky a aby sa používali v súlade so záujmami pracujúceho ľudu. Úlohou vojenského prokurátora a vojenského súdu je okrem toho chrániť bojaschopnosť ozbrojených zborov a disciplínu a poriadok v nich ustanovený, upevňovať veliteľskú právomoc a tým prispievať k zabezpečeniu obrany vlasti.

(2) Úlohou prokurátora v trestnom konaní je najmä vykonávať prípravné konanie, bdieť nad spravodlivým potrestaním páchateľov a dbať na výkon trestov im uložených.

(3) Úlohou súdu v trestnom konaní je najmä spravodlivo rozhodovať o trestných činoch; o plnenie tejto úlohy starajú sa rovnakou mierou sudcovia z ľudu i ostatní sudcovia.

#### § 3
#### Súčinnosť úradov a verejných orgánov

(1) Úrady a verejné orgány sú povinné pomáhať prokurátorom a súdom pri plnení ich úloh, najmä s najväčším urýchlením vyhovovať ich dožiadaniam a trestné činy bezodkladne oznamovať prokurátorom.

(2) Generálny prokurátor môže po dohode s kompetentnými ministrami sveriť vykonávanie jednotlivých úkonov v konaní pred ľudovými súdmi v prípadoch menej závažných orgánom povolaným na vyhľadávanie (§ 76).

### § 4
### Chránenie štátneho, hospodárskeho a služobného tajomstva

Prokurátor, súd a všetky úrady a verejné orgány činné v trestnom konaní sú povinné urobiť opatrenia, aby štátne, hospodárske a služobné tajomstvo bolo zachované v tajnosti; za týmto účelom postupujú, pokiaľ je to nevyhnutné a so základnými zásadami trestného konania zlučiteľné, odchylne od predpisov o trestnom konaní.

### § 5
### Posudzovanie predbežných otázok

Prokurátor a súd posudzuje v trestnom konaní samostatne všetky predbežné otázky, ktoré sa vyskytnú; ak je tu však o takej otázke právoplatné rozhodnutie iného súdu, úradu alebo verejného orgánu, vezme ho prokurátor a súd za základ svojho rozhodnutia, pokiaľ nejde o posúdenie trestnosti obvineného.

### § 6
### Výnimky z pôsobnosti trestného poriadku

(1) Právomoci prokurátora a súdu podľa tohto zákona nepodliehajú osoby, ktorým prislúcha právo exteritoriality alebo osobné oslobodenie.

(2) Ak vznikne pochybnosť o tom, či alebo do akej miery je niekto vyňatý z právomoci prokurátora a súdu podľa tohto zákona, musí sa o tom vyžiadať vyhlásenie ministra spravodlivosti; toto vyhlásenie je záväzné aj pre súd.

## Druhý diel
## Vojenské súdnictvo

### § 7

(1) Vojenskej súdnej právomoci podliehajú:

a) vojaci v činnej službe,

b) vojaci vo výslužbe a vojenskí penzisti,

c) osoby, ktoré sa povolaním na osobitnú službu stali príslušníkmi brannej moci,

d) príslušníci vojensky organizovaných a iných zborov v činnej službe, o ktorých to ustanovujú osobitné zákony,

e) osoby povolané na osobné úkony pre potrebu brannej moci,

f) invalidi, ktorí sú v stave vojenských invalidovni,

g) osoby vo väzbe nariadenej vojenským prokurátorom alebo vojenským súdom,

h) vojnoví zajatci.

(2) Vojenská súdna právomoc podľa odseku 1 sa vzťahuje len na trestné činy spáchané za trvania pomeru, ktorý túto právomoc zakladá. Ak niektorý z trestných činov uvedených v prvej až deviatej hlave osobitnej časti trestného zákona, ktorý bol spáchaný v čase trvania pomeru zakladajúceho vojenskú súdnu právomoc, vyjde najavo až po skončení tohto pomeru, môže vojenský prokurátor postúpiť vec okresnému alebo krajskému prokurátorovi.

### § 8

Vojenskej súdnej právomoci podliehajú ďalej:

a) vojaci mimo činnej služby pre trestný čin nenastúpenia služby v brannej moci (§§ 265 až 267 tr. zák.),

b) vojaci a príslušníci vojensky organizovaných a iných zborov mimo činnej služby, o ktorých to ustanovujú osobitné zákony, pre trestné činy vojenské, ktoré spáchali v služobnej rovnošate.

**§ 9**

zrušený.

**§ 10**

(1) Vojenskej súdnej právomoci podliehajú ďalej civilné osoby pre trestné činy proti obrane vlasti podľa prvej hlavy diel tretí osobitnej časti trestného zákona.

(2) Pre iné trestné činy, ktoré ohrozujú dôležité záujmy obrany vlasti, podliehajú civilné osoby vojenskej súdnej právomoci len na základe opatrenia generálneho prokurátora.

(3) Pre ktoré trestné činy spáchané za zvýšeného ohrozenia vlasti a ktoré skupiny civilného obyvateľstva podliehajú vojenskej súdnej právomoci, urči vláda nariadením.

**§ 11**

(1) Kde tento zákon hovorí o okresnom a krajskom prokurátorovi, rozumie sa tým v odbore vojenského súdnictva, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevypláva inak, nižší a vyšší vojenský prokurátor.

(2) Kde tento zákon hovorí o ľudovom a krajskom súde a o predsedovi súdu, rozumie sa tým v odbore vojenského súdnictva, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevypláva inak, nižší a vyšší vojenský súd a náčelník vojenského súdu.

**§ 12**

zrušený.

## Tretí diel
## Pôsobnosť a príslušnosť

**§ 13**
**Pôsobnosť prokurátora**

(1) Prípravné konanie o činoch trestných podľa prvej hlavy osobitnej časti trestného zákona alebo zákona na ochranu mieru č. 165/1950 Zb., na ktoré zákon ustanovuje trest smrti, trest doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej desať rokov, vykonáva krajský prokurátor; prípravné konanie o iných trestných činoch vykonáva okresný prokurátor.

(2) Prípravné konanie o trestných činoch funkcionárov ozbrojených zborov vykonáva vyšší vojenský prokurátor, ak má o trestných činoch týchto funkcionárov konať v prvej stolici vyšší vojenský súd.

**§ 14**

zrušený.
Príslušnosť prokurátora

**§ 15**

(1) Prípravné konanie vykonáva ten prokurátor, v obvode ktorého bol trestný čin spáchaný. Ak bol trestný čin spáchaný v niekoľkých obvodoch, vykonáva prípravné konanie prokurátor, ktorý urobil opatrenie smerujúce na stíhanie obvineného.

(2) ak bol trestný čin spáchaný v cudzine alebo ak nemožno miesto činu zistiť, vykonáva prípravné konanie prokurátor, v obvode ktorého má obvinený bydlisko, pracovisko alebo pobyt, a ak nie sú v Československej republike alebo sa nedajú zistiť, prokurátor, v obvode ktorého trestný čin vyšiel najavo. Ak je takto príslušných prokurátorov niekoľko, vykonáva prípravné konanie ten, ktorý prvý urobil opatrenie smerujúce na stíhanie obvineného.

(3) Ak sa zistí v prípade uvedenom v odseku 2 dodatočne miesto činu v Československej republike, môže sa vec postúpiť prokurátorovi príslušnému podľa miesta činu.

**§ 16**

(1) Ak bol trestný čin spáchaný príslušníkom ozbrojeného zboru, ktorý koná službu v časti tohto zboru, pre ktorú bol zriadený vojenský súd, vykonáva prípravné konanie vojenský prokurátor činný pri tomto súde.

(2) Ak bol trestný čin spáchaný funkcionárom ozbrojeného zboru, vykonáva prípravné konanie vojenský prokurátor činný pri súde, ktorý je ustanovený prezidentom republiky na prejednávanie trestných činov týchto funkcionárov.
Spoločné prípravné konanie

**§ 17**

(1) Prípravné konanie sa vykonáva spoločne o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia. Spoločné prípravné konanie však nemôže vykonávať okresný alebo krajský prokurátor o trestnom čine osoby podliehajúcej vojenskej súdnej právomoci.

(2) Na urýchlenie prípravného konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno však v prípade uvedenom v odseku 1 konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného prípravného konania.

**§ 18**

Spoločné prípravné konanie vykonáva krajský prokurátor, ak je kompetentný konať aspoň o jednom z trestných činov.

**§ 18a**

(1) Spoločné prípravné konanie vykonáva okresný alebo krajský prokurátor, ktorý je kompetentný vykonávať prípravné konanie proti priamemu páchateľovi alebo o najťažšom trestnom čine.

(2) Spoločné prípravné konanie vykonáva vojenský prokurátor, ktorý je kompetentný vykonávať prípravné konanie proti tomu príslušníkovi ozbrojeného zboru, ktorý je funkciou najvyšší, a ak nemožno kompetenciu takto určiť, vojenský prokurátor, ktorý je kompetentný konať proti priamemu páchateľovi alebo o najťažšom trestnom čine.

(3) Ak je podľa odseku 1 a 2 kompetentných niekoľko prokurátorov, vykonáva prípravné konanie ten, ktorý prvý urobil opatrenie smerujúce na stíhanie obvineného.

**§ 19**

(1) Ak zanikol dôvod spoločného prípravného konania zastavením trestného stíhania alebo vylúčením niektorej veci, spravuje sa kompetencia na vykonávanie prípravného konania o veci, ktorá zostala po zastavení trestného stíhania alebo ktorá bola vylúčená, podľa ustanovení §§ 13 až 16, a ak ide v takom prípade o viac vecí, aj podľa ustanovení §§ 17 až 18a.

(2) Prokurátor, ktorý vykonával spoločné prípravné konanie, pokračuje však v prípade uvedenom v odseku 1 v prípravnom konaní o veci, ktorá zostala po zastavení trestného stíhania alebo ktorá bola vylúčená, ak je to na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov vhodné.

**§ 20**
**Príslušnosť súdu**

(1) V prvej stolici koná, ak neustanovuje zákon ináč, súd, pri ktorom je činný prokurátor, ktorý podal obžalobu alebo urobil iný návrh.

(2) Súd môže na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania; príslušnosť súdu (odsek 1) sa tým nemení.
Odňatie a prikázanie veci

**§ 21**

(1) Z dôležitých dôvodov môže byť vec kompetentnému prokurátorovi odňatá a prikázaná inému kompetentnému prokurátorovi; o odňatí a prikázaní rozhoduje prokurátor, ktorý je obidvom prokurátorom spoločne nadriadený.

(2) Generálny prokurátor môže vec odňať kompetentnému prokurátorovi a sám v nej vykonávať prípravné konanie, ak to považuje so zreteľom na povahu trestného činu alebo na osobu páchateľa za potrebné; toto právo má i krajský prokurátor, pokiaľ ide o veci, o ktorých vykonáva prípravné konanie okresný prokurátor jeho obvodu.

**§ 21a**

(1) Z dôležitých dôvodov môže byť vec kompetentnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obidvom súdom spoločne nadriadený.

(2) Na návrh generálneho prokurátora alebo predsedu Najvyššieho súdu môže Najvyšší súd, ak to považuje so zreteľom na povahu trestného činu alebo na osobu páchateľa za potrebné, v ktoromkoľvek období konania vec odňať kompetentnému súdu a sám pokračovať v konaní a rozhodnúť alebo vec prikázať na pokračovanie v konaní a rozhodnutie inému súdu toho istého druhu, tej istej alebo vyššej stolice.

**§ 22**
**Dožiadanie**

(1) Prokurátor a súd vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania vo svojom obvode spravidla sami. Generálny a krajský prokurátor a Najvyšší a krajský súd môžu ich však vykonať aj

dožiadaním okresného prokurátora alebo ľudového súdu, v obvode ktorého má byť úkon vykonaný.

(2) Mimo svojho obvodu vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania prokurátor a súd spravidla dožiadaním okresného prokurátora alebo ľudového súdu, v obvode ktorého má byť úkon vykonaný; ak je však nebezpečenstvo v omeškaní, alebo ak je to nevyhnutne potrebné na riadne posúdenie veci, vykonajú ich aj mimo svojho obvodu sami.

(3) V odbore vojenského súdnictva môžu jednotlivé úkony trestného konania vykonať vojenský prokurátor a vojenský súd vždy aj dožiadaním okresného prokurátora alebo ľudového súdu, o obvode ktorého má byť úkon vykonaný.

### § 23
### Právna pomoc v styku s cudzinou

(1) Povinnosť poskytovať právnu pomoc súdom a úradom cudzích štátov, ako aj právo žiadať ich o právnu pomoc spravuje sa predpismi vydanými o tom ministrom spravodlivosti.

(2) Styk so súdmi a úradmi cudzích štátov sa deje, ak nie je upravený ináč, prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti.

## Štvrtý diel
## Rozhodnutia

### § 24
### Hlasovanie senátu

(1) Pri hlasovaní a pri porade, ktorá mu predchádza, smie byť okrem sudcov prítomný len zapisovateľ. O hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica.

(2) Sudcovia z ľudu hlasujú pred ostatnými sudcami. Sudcovia mladší hlasujú pred staršími; na vojenských súdoch hlasujú sudcovia hodnosti nižšej pred sudcami hodnosti vyššej a pri rovnakej hodnosti mladší pred staršími. Predseda senátu hlasuj naposledy.

(3) Pre rozhodnutie treba väčšinu hlasov. Ak sa nedosiahne väčšina ani rozdelením otázok, pripočítavajú sa hlasy obvinenému najmenej priaznivé k hlasom po nich priaznivejším tak dlho, až sa dosiahne väčšina. Ak je sporné, ktorý z hlasov je obvinenému priaznivejší, rozhodne sa o tom hlasovaním.

(4) Všetci členovia senátu musia hlasovať, i keď boli v niektorej predchádzajúcej otázke prehlasovaní. Pri hlasovaní o treste sa však môžu tí, čo hlasovali pre oslobodenie, zdržať hlasovania; ich hlasy sa potom pripočítajú k hlasu pre obvineného najpriaznivejšiemu.

### § 25
### Spôsob rozhodovania

(1) Prokurátor rozhoduje, pokiaľ zo zákona nevyplýva ináč, uznesením.

(2) Ak neustanovuje zákon výslovne, že súd rozhoduje rozsudkom, rozhoduje uznesením.
Obsah rozsudku

### § 26

(1) Rozsudok musí po úvodných slovách „V mene republiky“ obsahovať:

a) označenie súdu a deň vyhlásenia rozsudku,

b) meno a priezvisko obvineného, deň a miesto jeho narodenia, jeho zamestnanie a bydlisko,

c) výrok o tom, či sa obvinený uznáva vinným a či sa od obžaloby oslobodzuje, a ďalej označenie trestného činu, ktorého sa tento výrok týka, s uvedením všetkých jeho zákonných znakov, miesta, času a iných okolností, ktoré sú potrebné na to, aby sa skutok nemohol zameniť s iným,

d) odôvodnenie a poučenie o odvolaní.

(2) Ak rozhodne súd na hlavnom alebo odvolacom pojednávaní o ochrannom opatrení, musí rozsudok obsahovať i tento výrok.

**§ 27**

(1) Odsudzujúci rozsudok musí ďalej obsahovať výrok o treste s uvedením použitých zákonných ustanovení a výrok o povinnosti na náhradu trov trestného konania (§ 72).

(2) Ak rozhodne súd na hlavnom alebo odvolacom pojednávaní

a) o podmienečnom odsúdení,

b) o nárokoch poškodeného vzniknutých z trestného činu, alebo

c) o ručení zúčastnenej osoby, musí odsudzujúci rozsudok obsahovať aj tieto výroky.

**§ 28**
**Obsah uznesenia**

(1) Uznesenie musí okrem výroku obsahovať aj označenie prokurátora alebo súdu, deň rozhodovania, stručné označenie veci a poučenie o sťažnosti.

(2) Uznesenie, ktorým sa zamieta nejaký návrh alebo proti ktorému možno podať sťažnosť alebo ktorým sa rozhoduje o opravnom prostriedku, musí obsahovať aj odôvodnenie.

**§ 29**
**Oznamovanie rozhodnutí**

(1) Rozhodnutia prokurátora a súdu sa oznamujú prítomným osobám vyhlásením.

(2) Prokurátorovi, ktorý pri vyhlásení súdneho rozhodnutia nebol prítomný, oznámi sa toto rozhodnutie zaslaním spisu na nazretie. Ak žiada o to prokurátor, doručí sa mu rovnopis vyhotovenia rozhodnutia, i keď bol pri jeho vyhlásení prítomný.

(3) Ak nebola osoba, ktorej sa rozhodnutie priamo dotýka, prítomná pri jeho vyhlásení, oznámi sa jej rozhodnutie doručením rovnopisu jeho vyhotovenia; ak bola taká osoba pri vyhlásení prítomná, doručí sa jej rovnopis vyhotovenia takého rozhodnutia, len ak o to žiada. Rovnopis vyhotovenia rozhodnutia o opravnom prostriedku sa osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo dotýka, doručí vždy.

**§ 30**
**Oprava vyhotovenia rozhodnutia**

(1) Prokurátor môže opraviť zrejmé chyby vo vyhotovení svojho rozhodnutia, pokiaľ sa tým rozhodnutie nemení.

(2) Predseda senátu môže opraviť zrejmé chyby vo vyhotovení súdneho rozhodnutia, pokiaľ sa tým rozhodnutie nemení.

(3) Oprava sa vykoná tak, aby pôvodné znenie zostalo čitateľné. O vykonanej oprave sa upovedomia všetky osoby, ktorým bol rovnopis vyhotovenia rozhodnutia doručený; zároveň sa rovnopis vyhotovenia rozhodnutia, ak je to potrebné, od nich vyžiada na vykonanie opravy.

(4) Proti rozhodnutiu o oprave je prípustná sťažnosť, pokiaľ je prípustný opravný prostriedok aj proti pôvodnému rozhodnutiu. Táto sťažnosť má odkladný účinok, ak ho má aj opravný prostriedok proti pôvodnému rozhodnutiu.

## Piaty diel
## Sťažnosť

### § 31
### Prípustnosť

(1) Opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

(2) Sťažnosťou možno odporovať uzneseniu prokurátora a súdu, pokiaľ rozhodujú v prvej stolici, a to len pokiaľ to zákon pripúšťa; proti uzneseniu generálneho prokurátora alebo Najvyššieho súdu nie je sťažnosť prípustná.

### § 32
### Oprávnené osoby

Sťažnosť môže podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo dotýka, a ak ide o uznesenie súdu, aj prokurátor.

### § 33
### Lehota

Sťažnosť sa podáva u prokurátora alebo na súde, proti uzneseniu ktorého smeruje, do troch dní od oznámenia tohto uznesenia (§ 29).

### § 34
### Vzdanie sa a vzatie sťažnosti späť

(1) Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať alebo podanú sťažnosť vziať späť.

(2) Sťažnosť podanú prokurátorom môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

(3) Sťažnosť, ktorú podala v prospech osoby, ktorej sa uznesenie priamo dotýka, iná oprávnená osoba, môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom osoby, v prospech ktorej bola sťažnosť podaná.
Rozhodnutie o sťažnosti

### § 35

(1) Prokurátor alebo súd, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, môže sťažnosti sám vyhovieť, pokiaľ zmena pôvodného uznesenia nie je v neprospech osoby inej než sťažovateľa.

(2) Ak lehota na podanie sťažnosti uplynula už všetkým oprávneným osobám a sťažnosti sa nevyhovelo už podľa odseku 1, predloží prokurátor vec nadriadenému prokurátorovi, a ak ide o sťažnosť proti rozhodnutiu súdu, predloží predseda senátu vec nadriadenému súdu.

**§ 36**

(1) O sťažnosti proti uzneseniu krajského prokurátora rozhoduje generálny prokurátor. O sťažnosti proti uzneseniu okresného prokurátora rozhoduje nadriadený krajský prokurátor.

(2) O sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu rozhoduje Najvyšší súd. O sťažnosti proti uzneseniu ľudového súdu rozhoduje nadriadený krajský súd.

**§ 37**

(1) Nadriadený prokurátor alebo súd zamietne sťažnosť,

a) ak nie je prípustná,

b) ak bola podaná oneskorene alebo osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ju vzala späť, alebo

c) ak nie je dôvodná.

(2) Ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala neskoršie len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením.

**§ 38**

Ak nezamietne nadriadený prokurátor alebo súd sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie a

a) rozhodne sám vo veci, alebo

b) nariadi prokurátorovi alebo súdu, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, aby vec znova prejednal a rozhodol; pri novom rozhodovaní je tento prokurátor alebo súd viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený prokurátor alebo súd.

**Šiesty diel**
**Vylúčenie prokurátora a sudcu**

**§ 39**

(1) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený prokurátor, u ktorého pre pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a zmocnencom možno pochybovať o jeho nepredpojatosti.

(2) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, ktorý sa zúčastnil na konaní ako prokurátor, alebo u ktorého pre pomer k prejednávanej veci, k prokurátorovi alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a zmocnencom možno pochybovať o jeho nepredpojatosti.

(3) Vo vyššej stolici sú okrem toho vylúčení prokurátor a sudca, ktorí sa zúčastnili na trestnom konaní v prvej stolici.

**§ 40**

(1) Len čo sa dozvie o skutočnosti odôvodňujúcej jeho vylúčenie, oznámi to prokurátor nadriadenému orgánu a sudca predsedovi súdu, na ktorom je činný; až do rozhodnutia o vylúčení vykonajú len tie úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

(2) O vylúčení prokurátora rozhoduje nadriadený orgán.

(3) O vylúčení sudcu rozhoduje súd, na ktorom je tento sudca činný. Keby sa však tento súd po vylúčení jednotlivých sudcov stal neschopným rozhodovania, rozhoduje o vylúčení

a) nadriadený krajský súd, ak ide o ľudový súd, a

b) Najvyšší súd, ak ide o krajský súd.

(4) Ak sudca, o vylúčenie ktorého ide, s tým súhlasí, pridelí predseda súdu vec sudcovi inému alebo určí za neho do senátu sudcu iného; ak ide o vylúčenie predsedu súdu, môže tak urobiť predseda nadriadeného súdu.

## Siedmy diel
## Obvinený a jeho obhajoba

### § 41
### Práva obvineného

(1) Obvinenému musí sa poskytnúť možnosť, aby sa vyjadril o skutočnostiach, ktoré sa mu dávajú za vinu, a k dôkazom o nich, aby uviedol všetky okolnosti a dôkazy, ktoré slúžia na jeho obhajobu, aby robil návrhy a zvolil si obhajcu.

(2) Prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu sú povinní obvineného vždy o jeho právach poučiť.

### § 42
### Zákonný zástupca obvineného

Zákonný zástupca nesvojprávneho obvineného je oprávnený obvineného zastupovať, najmä zvoliť mu obhajcu, robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je oprávnený aj zúčastniť sa na všetkých úkonoch, na ktorých sa môže zúčastniť obvinený. Tieto práva môže zákonný zástupca vykonávať aj proti vôli obvineného.

### § 43
### Obhajca

(1) Obhajcom môže byť spravidla (§ 45a) len advokát a v konaní o činoch náležiacich do pôsobnosti krajského alebo vojenského prokurátora len advokát zapísaný do osobitného zoznamu, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti.

(2) Na hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní nemôže byť obhajcom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

### § 44
### Zvolený obhajca

(1) Ak nepoužije obvinený právo zvoliť si obhajcu, môže mu ho zvoliť na svoje trovy jeho príbuzný v pokolení priamom, osvojiteľ, osvojenec a manžel a zúčastnená osoba. Ak obvinený nie je svojprávny, môžu tak tieto osoby urobiť aj proti jeho vôli.

(2) Ak prokurátorovi a v konaní pred súdom súdu neoznámi obhajcu ten, kto ho zvolil, musí obhajca sám preukázať, že bol za obhajcu zvolený.

(3) Obvinený môže obhajcovi, ktorého si sám zvolil, obhajovanie odňať a taktiež miesto obhajcu ustanoveného súdom alebo zvoleného osobou na to oprávnenou môže si zvoliť obhajcu iného.
Ustanovený obhajca

### § 45

(1) Ak nemá obvinený obhajcu v prípadoch, kde ho musí mať, vyzve ho prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu, aby do určitej lehoty oznámil, koho si za obhajcu zvolil. Ak to neoznámi v určenej lehote ani obvinený, ani ten, kto má právo mu obhajcu zvoliť, ustanoví obvinenému na jeho trovy obhajcu prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu.

(2) Obvinenému, ktorý preukáže, že nemá dostatočné prostriedky, aby uhradzoval trovy na obhajcu, ustanoví prokurátor alebo v konaní pred súdom predseda senátu obhajcu, ktorý by ho obhajoval bez nároku na odmenu, ak obvinený obhajcu musí mať; i v prípade, keď obhajoba nie je povinná, ustanoví predseda senátu takému obvinenému obhajcu, ktorý by ho bez nároku na odmenu obhajoval pri hlavnom alebo odvolacom pojednávaní, ak o to obvinený požiada.

(3) Ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si neodporujú, spravidla obhajca spoločný.

### § 45a

(1) Ak má prokurátor alebo v konaní pred súdom predseda senátu ustanoviť obvinenému obhajcu, požiada spravidla advokátsku poradňu, aby mu navrhla, ktorý advokát má byť za obhajcu ustanovený.

(2) Ak ide o naliehavý prípad, môže byť advokát ustanovený za obhajcu i bez návrhu advokátskej poradne; ak nie je v takom prípade advokát ihneď dosiahnuteľný, môže byť za obhajcu ustanovený so súhlasom predsedu súdu aj sudca alebo iný na to spôsobilý zamestnanec, ktorý je na súde činný.

(3) V odbore vojenského súdnictva môže byť so súhlasom prestaveného ustanovený za obhajcu aj dôstojník práv v činnej službe, ak ide o naliehavý prípad a advokát nie je ihneď dosiahnuteľný alebo ak to vyžaduje povaha prejednávanej veci; obhajcom však nemôže byť dôstojník práv činný u vojenského prokurátora.

### § 46

(1) Ustanovený obhajca je povinný prevziať obhajobu; z dôležitých dôvodov môže ho však prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu na jeho žiadosť od povinnosti obhajovania oslobodiť.

(2) Na žiadosť obvineného môže prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu miesto ustanoveného obhajcu z dôležitých dôvodov ustanoviť obhajcu iného.

### § 47
### Oprávnenie obhajcu

(1) Ak nebolo zmocnenie obhajcu obmedzené, vzťahuje sa na celé konanie.

(2) Obhajca je oprávnený robiť za obvineného návrhy a podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je oprávnený aj zúčastniť sa na všetkých úkonoch, na ktorých sa môže zúčastniť obvinený. Ak obvinený nie je svojprávny, môže tak obhajca robiť aj proti jeho vôli, nie však proti vôli zákonného zástupcu.

(3) Obhajca smie hovoriť a písať si s obvineným, ktorý je vo väzbe; za prípravného konania však len za podmienok určených prokurátorom, tak aby nemohlo byť marené úspešné vykonanie trestného konania.

## Ôsmy diel
## Poškodedný a zúčastnená osoba

### § 48
### Poškodený

(1) Osobe poškodenej trestným činom (poškodenému) musí sa poskytnúť možnosť, aby v trestnom konaní uplatňovala svoje nároky vzniknuté z trestného činu a aby robila návrhy na hlavnom a odvolacom pojednávaní.

(2) Prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu sú povinní poškodeného vždy o jeho právach poučiť.

(3) Ak zomrie poškodený, prechádzajú práva, ktoré má v trestnom konaní, na jeho právneho nástupcu.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nepoužijú v konaní o trestných činoch náležiacich do pôsobnosti krajského prokurátora a v konaní stannom a konaní poľnom.
Zabezpečenie nárokov poškodeného vzniknutých z trestného činu

### § 49

(1) Ak je dôvodná obava, že uspokojenie nárokov poškodeného vzniknutých z trestného činu bude marené, môže prokurátor a v konaní pred súdom súd zaistiť hnuteľné veci obvineného, a to až do pravdepodobnej výšky škody; zaistené veci treba spísať a spravidla uschovať u prokurátora alebo na súde. Na návrh poškodeného môže prokurátor a v konaní pred súdom súd zaistiť aj pohľadávky obvineného, pokiaľ nejde o odmenu za prácu alebo o pohľadávky plynúce z národného poistenia, a prikázať dlžníkovi obvineného, aby miesto plnenia obvinenému zložil predmet plnenia do úschovy prokurátora alebo súdu.

(2) O tom, že zaistenie bolo nariadené, sa poškodený upovedomí s poučením o ustanovení § 50 ods. 1.

(3) Proti rozhodnutiu, ktorým bolo zaistenie nariadené, je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nepoužijú v konaní o trestných činoch patriacich do pôsobnosti krajského prokurátora, a v konaní stannom a v konaní poľnom.

### § 50

(1) Prokurátor a v konaní pred súdom súd zruší zaistenie,

a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo zaistenie nariadené,

b) ak sa skončí trestné stíhanie zastavením alebo oslobodzujúcim rozsudkom, alebo

c) ak uplynie jeden mesiac od právoplatnosti rozsudku, ktorým bol obvinený uznaný vinným, alebo od postúpenia veci prokurátorovi alebo súdu, u ktorých poškodený nemôže uplatňovať svoje nároky z trestného činu.

(2) Prokurátor a v konaní pred súdom súd obmedzí zaistenie, ak spozná, že nie je potrebné v rozsahu, v ktorom bolo nariadené.

(3) O tom, že zaistenie bolo zrušené alebo obmedzené, upovedomí sa aj poškodený.

### § 51
### Zúčastnená osoba

(1) Zúčastnenou osobou sa rozumie ten,

a) ktorého vec môže byť alebo bola zhabaná, ak nie je v konaní obvineným alebo

b) komu môže byť alebo bolo uložené ručenie za nevymožiteľný peňažný trest.

(2) Zúčastnenej osobe musí sa poskytnúť možnosť, aby sa k veci vyjadrila a robila návrhy na hlavnom a odvolacom pojednávaní a na verejnom zasadaní.

(3) Prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu sú povinní zúčastnenú osobu vždy o jej právach poučiť.

### § 52
### Zákonný zástupca poškodeného a zúčastnenej osoby

Ak nie sú poškodený alebo zúčastnená osoba svojprávni, vykonáva ich práva podľa tohto zákona ich zákonný zástupca.

### § 53
### Zmocnenec poškodeného a zúčastnenej osoby

(1) Poškodený a zúčastnená osoba sa môžu dať zastupovať zmocnencom. Ak nebolo zmocnenie obmedzené, vzťahuje sa na celé konanie.

(2) Zmocnencom poškodeného zúčastnenej osoby môže byť len osoba svojprávna a občiansky bezúhonná, ktorá nie je pokútnikom; na hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní nemôže byť zmocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

(3) Zmocnencom zúčastnenej osoby v konaní o činoch náležiacich do pôsobnosti krajského alebo vojenského prokurátora a zmocnencom poškodeného v konaní o činoch náležiacich do pôsobnosti vojenského prokurátora môže byť len advokát, ktorý by vo veci mohol byť obhajcom.

(4) Zmocnenec poškodeného a zúčastnenej osoby je oprávnený robiť za poškodeného alebo zúčastnenú osobu návrhy a podávať za nich žiadosti a opravné prostriedky; je oprávnený aj zúčastniť sa na všetkých úkonoch, na ktorých sa môžu zúčastniť poškodený alebo zúčastnená osoba.

(5) Ak prokurátorovi a v konaní pred súdom súdu neoznámi zmocnenca ten, kto ho zmocnil, musí zmocnenec sám preukázať, že bol zmocnený.

## Deviaty diel
## Úkony mimo prípravného konania a iné všeobecné ustanovenia

Úkony súdu

### § 54

(1) Úkony súdu koná spravidla senát.

(2) Úkony dožiadaného súdu koná jediný sudca; tento sudca má práva a povinnosti predsedu senátu.

### § 55

Jednotlivé úkony súdu, pri ktorých to zákon pripúšťa, koná mimo hlavného a odvolacieho pojednávania a verejného a neverejného zasadania predseda senátu. Vykonanie jednotlivých úkonov môže zveriť sudcovi, ktorý je členom senátu; tento sudca má v takom prípade práva a povinnosti predsedu senátu.

### § 56

(1) Na výsluch a väzbu obvineného, na výsluch svedka a znalca, na obhliadku, prehľadanie domu a osoby, vydanie a odňatie veci a na otvorenie zásielok sa v konaní pred súdom primerane použijú ustanovenia o prípravnom konaní; o väzbe obvineného rozhoduje vždy senát.

(2) Sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu súdu o väzbe má odkladný účinok; ak bol však prokurátor pri vyhlásení takého rozhodnutia prítomný, má jeho sťažnosť odkladný účinok len vtedy, ak bola podaná hneď po vyhlásení rozhodnutia.

(3) Ak dôjde k zatknutiu alebo zadržaniu obvineného až v konaní pred súdom, odovzdá orgán povolaný na vyhľadávanie (§ 76) obvineného priamo súdu.

### § 57
### Úkony prokurátora mimo prípravného konania

Na úkony, ktoré prokurátor koná mimo prípravného konania, použijú sa primerane ustanovenia o prípravnom konaní.

### § 58
### Tlmočník

(1) Ak treba pretlmočiť obsah výpovede alebo písomnosti, priberie sa na to tlmočník.

(2) Ako tlmočník nesmie byť pribratý, kto by bol vo veci vylúčený (§ 39).

(3) Tlmočník sa v predvolaní upozorní na následky neustanovenia sa (§§ 73 až 75) a na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by bol vo veci vylúčený alebo ktoré mu ináč bránia, aby bol vo veci činný ako tlmočník.

(4) Tlmočník musí byť poučený o tom ,že je povinný podľa svojich znalostí presne pretlmočiť obsah výpovede alebo písomnosti a zachovávať mlčanlivosť o tom, čo sa ako tlmočník dozvedel; ďalej musí byť poučený o význame svojej funkcie z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede.

### § 58a
### Tlmočné

(1) Tlmočník má nárok na náhradu potrebných výdavkov a primeranú odmenu (tlmočné).

(2) Výšku tlmočného určí prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

### § 59
### Účasť pri výsluchu

(1) Na výsluchu konanom mimo hlavného a odvolacieho pojednávania a verejného zasadania môžu sa okrem vyslúchajúceho, zapisovateľa a vyslúchaného zúčastniť iné osoby, len pokiaľ to zákon pripúšťa.

(2) Výsluch osoby mladšej než osemnásť rokov alebo osoby, ktorej vyjadrovacia schopnosť je obmedzená, možno vykonať za pomoci inej osoby, ak možno očakávať, že sa tým výsluch uľahčí.

### § 60
### Zápisnica

(1) O konaní spíše zapisovateľ zápisnicu, ktorá musí obsahovať:

a) označenie prokurátora alebo súdu,

b) miesto, čas a predmet konania,

c) mená a priezviská úradných osôb, ktoré sa na konaní zúčastnili,

d) opísanie priebehu konania, najmä podané návrhy, podstatný obsah rozhodnutí a dané poučenia, poprípade vyjadrenia poučených osôb.

(2) Ak nemôže zapisovateľ, ktorý sa na konaní zúčastnil, spísať zápisnicu pre nastatú prekážku, spíše ju osoba vedúca konanie.

(3) Ako zapisovateľ nesmie byť pribratý, kto by bol vo veci vylúčený (§ 39).

### § 60a
### Oprava zápisnice

O žiadosti o opravu zápisnice o hlavnom alebo odvolacom pojednávaní rozhoduje súd, o zápisnicu ktorého ide. Proti rozhodnutiu o oprave zápisnice o hlavnom pojednávaní je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

### § 61
### Podanie

(1) Podanie sa posudzuje podľa svojho obsahu, i keď je nesprávne označené.

(2) Podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice alebo telegraficky.

(3) Toho, kto podanie urobil písomne alebo telegraficky, môže prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu vyzvať, aby v lehote, ktorá sa mu určí, dodal potrebný počet rovnopisov. Ak nevyhovie tejto výzve, zhotovia sa rovnopisy na jeho trovy; na to musí byť vo výzve upozornený.
Lehoty

### § 62

(1) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa posledného týždňa alebo mesiaca, ktorý svojím menom alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližšie nasledujúci pracovný deň.

(4) Na zachovanie lehoty stačí, ak podanie v nej bolo

a) dané na poštu a adresované prokurátorovi alebo súdu, na ktorom má byť podané alebo ktorý má vo veci rozhodnúť,

b) podané u prokurátora alebo na súde, ktorý má vo veci rozhodnúť,

c) urobené príslušníkom ozbrojeného zboru v činnej službe u prestaveného,

d) urobené na veliteľstve ústavu, kde je obvinený vo väzbe alebo v treste, alebo

e) urobené ústne do zápisnice u ktoréhokoľvek okresného prokurátora alebo na ktoromkoľvek ľudovom súde.

**§ 63**

(1) Ak zmešká obvinený z ospravedlniteľného dôvodu lehotu na podanie opravného prostriedku, povolí mu prokurátor alebo súd, ktorý vo veci rozhodoval v prvej stolici, navrátenie lehoty, ak o to obvinený požiada do troch dní od zániku prekážky a ak v tej istej lehoty podá aj premeškaný opravný prostriedok. Ak bolo povolené navrátenie lehoty, považuje sa lehota na podanie opravného prostriedku za zachovanú.

(2) Proti rozhodnutiu o žiadosti o navrátenie lehoty je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Doručenie

**§ 64**

(1) Písomnosti určené pre obvineného, poškodeného alebo pre zúčastnenú osobu sa doručujú:

a) ak nie sú svojprávni, ich zákonnému zástupcovi,

b) ak majú obhajcu alebo zmocnenca, obhajcovi alebo zmocnencovi, a to aj keď majú zákonného zástupcu.

(2) Predvolanie sa doručuje vždy len osobe, ktorá sa predvoláva.

(3) Obžaloba a rovnopis vyhotovenia rozsudku vyhláseného v neprítomnosti obvineného sa doručí vždy aj obvinenému.

**§ 65**

(1) Do vlastných rúk sa doručujú

a) obvinenému obžaloba a predvolanie,

b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis vyhotovenia tohto rozhodnutia.

(2) I tam, kde sa doručuje do vlastných rúk, je spravidla prípustné písomnosť uložiť na pošte alebo u iného verejného orgánu, ktorý vykonáva doručenie. Uloženie je však vylúčené, ak sa doručuje obvinenému

a) obžaloba alebo predvolanie na hlavné alebo odvolacie pojednávanie, alebo

b) rovnopis vyhotovenia rozsudku, proti ktorému môže podať odvolanie.

### § 66
### Nazeranie do spisov

(1) Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba a ich obhajcovia a zmocnenci, a ak nie sú svojprávni, aj ich zákonní zástupcovia majú právo nazerať do spisov, s výnimkou zápisnice o hlasovaní, a robiť si výpisky a poznámky. Iné osoby tak môžu urobiť, len pokiaľ je to potrebné na uplatnenie práva, ktoré im tento zákon priznáva.

(2) V prípravnom konaní môže prokurátor osobám uvedeným v odseku 1 odoprieť, aby nazreli do spisu alebo jeho časti, ak by tým mohol byť zmarený účel trestného konania; nesmie sa im však odoprieť nazrieť do spisov o takých úkonoch, pri ktorých majú právo byť prítomné.
Trovy trestného konania

### § 67

(1) Trovy potrebné na vykonanie trestného konania preddavkuje štát; náležia k nim najmä:

a) trovy doručovania (včítane poštovného),

b) trovy predvedenia, dopravy a sprievodcu obvineného a iných osôb,

c) cestovné výdavky prokurátorov, sudcov, zapisovateľov a iných pomocných osôb,

d) svedčné, znalečné a tlmočné,

e) potrebné výdavky ustanoveného obhajcu,

f) potrebné výdavky spojené s uschovaním vecí dôležitých pre trestné konanie,

g) trovy spojené so zabezpečením nárokov poškodeného vzniknutých z trestného činu,

h) trovy zabezpečenia výkonu rozhodnutia, najmä zabezpečenia výkonu trestu prepadnutia majetku,

ch) trovy spojené so zaopatrením obvineného vo väzbe,

i) trovy spojené s výkonom trestu, ochrannej výchovy a ochranného liečenia.

(2) Dennú sadzbu pripadajúcu na trovy spojené so zaopatrením vo väzbe a s výkonom trestu odňatia slobody, s výkonom ochrannej výchovy a ochranného liečenia vyhlási každoročne minister, ktorého orgány ústav spravujú. Náklady na zdravotnú starostlivosť sa určujú podľa skutočného výdavku.

(3) Náklady na liečenie úrazu, ktorý utrpela osoba, na ktorej sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranná výchova alebo ochranné liečenie, pri práci nariadenej ústavom, sa k trovám trestného konania nepočítajú.

(4) Vlastné trovy obvineného, poškodeného a zúčastnenej osoby štát nepreddavkuje.

### § 68

(1) Ak bol obvinený právoplatne odsúdený, je povinný nahradiť

a) trovy preddavkované štátom,

b) obhajcovi ustanovenému podľa § 45 ods. 1 odmenu a

c) poškodenému na jeho žiadosť jeho potrebné výdavky a ušlú odmenu za prácu a výdavky spôsobené pribratím zmocnenca; ak nie je poškodený svojprávny, aj potrebné výdavky a ušlú odmenu za prácu jeho zákonného zástupcu.

(2) ak sa viedlo trestné konanie pre niekoľko trestných činov alebo proti niekoľkým obvineným, je obvinený povinný nahradiť len tie trovy trestného konania, ktoré súvisia s trestným činom, z ktorého bol uznaný vinným. Ak nemožno trovy oddeliť, určí súd, prihliadajúc na stupeň zavinenia a na majetkové pomery obvineného, v akom pomere je obvinený povinný trovy nahradiť.

**§ 69**

Ak bol obvinený právoplatne oslobodený, uhradzuje štát trovy, ktoré preddavkoval.

**§ 70**

(1) Trovy trestného konania spôsobené späť vzatým alebo celkom bezvýsledným opravným prostriedkom proti rozhodnutiu súdu alebo bezvýsledným návrhom na obnovu trestného stíhania je povinný nahradiť ten, kto ho podal.

(2) Trovy, ktoré by podľa odseku 1 mal naradiť prokurátor alebo orgán verejnej starostlivosti o mládež, uhradzuje štát.

**§ 71**

(1) Trovy súvisiace s ochrannými opatreniami je povinná nahradiť osoba, ktorej bolo ochranné opatrenie právoplatne uložené.

(2) Za trovy na ochrannú výchovu mladistvého ručia osoby, ktoré majú voči nemu vyživovaciu povinnosť.

**§ 72**

(1) o povinnosti na náhradu trov, odmien a výdavkov, uvedených v §§ 68, 70 a 71 rozhodne súd; jemu náleží rozhodnúť i o výške výdavkov a odmien, ktoré je obvinený povinný nahradiť poškodenému. Inak o výške trov a odmeny rozhodne prokurátor.

(2) Ak sa rozhodnutie podľa odseku 1 nestalo rozsudkom, je proti nemu prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

**§ 73**

(1) Osobe, ktorá bez dostatočného ospravedlnenia neposlúcha rozkaz daný jej podľa tohto zákona, možno uložiť, aby nahradila trovy, ktoré tým spôsobila. O povinnosti na náhradu týchto trov a o ich výške rozhodne prokurátor, a ak ide o rozkaz súdu, súd.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

**§ 74**

zrušený.

**§ 75**
**Poriadkový trest**

(1) Kto ruší konanie alebo sa k prokurátorovi alebo k súdu správa urážlivo alebo neposlúchne rozkaz daný mu podľa tohto zákona, môže sa potrestať pokutou do päťtisíc Kčs. Ak ide o príslušníka ozbrojeného zboru v činnej službe, môže sa jeho potrestanie prenechať jeho predstavenému podľa disciplinárneho poriadku. Ak ide o osobu, ktorá je vo väzbe alebo v treste,

môže sa jej potrestanie prenechať veliteľstvu ústavu podľa poriadku platného pre tento ústav. Tieto rozhodnutia robí prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže prokurátor alebo predseda senátu, ktorý pokutu uložil, ju odpustiť alebo zmierniť.

(4) Vymožená pokuta pripadá štátu.

## DRUHÁ HLAVA
## PRÍPRAVNÉ KONANIE

### Prvý diel
### Priebeh prípravného konania

#### § 76
#### Vyhľadávanie

(1) Vyhľadávanie o trestných činoch konajú orgány národnej bezpečnosti; za tým účelom môžu predvolať a vyslúchať každého, od koho môžu očakávať objasnenie skutočností závažných pre zistenie trestného činu. Podľa potreby konajú vyhľadávanie aj v súčinnosti s inými verejnými orgánmi.

(2) Vyhľadávanie o trestných činoch príslušníkov ozbrojených zborov v činnej službe môže konať aj ich prestavený alebo ním poverený orgán; pritom majú voči príslušníkom ozbrojeného zboru v činnej službe, ku ktorému sami náležia, rovnaké práva a rovnaké povinnosti ako orgány národnej bezpečnosti. Ak nemôže predstavený včas zakročiť, má tieto jeho práva a tieto jeho povinnosti miestny veliteľ najbližší miestu činu alebo pobytu obvineného.
Vyšetrovanie

#### § 77

Ak sa dozvie prokurátor o trestnom čine, koná vyšetrovanie, pokiaľ vec už nie je dostatočne vysvetlená.

#### § 78

Za vyšetrovania urobí prokurátor všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania; za tým účelom predovšetkým

a) zbiera dôkazy o skutočnostiach dôležitých pre rozhodnutie súdu, či už svedčia v neprospech obvineného či v jeho prospech, najmä vyslúcha obvineného a svedkov,

b) stará sa o to, aby obvinený mohol byt postavený pred súd a aby nemaril trestné konanie, najmä rozhoduje o väzbe,

c) zabezpečuje výkon trestu a ochranných opatrení, ku ktorým by mohlo dôjsť,

d) zabezpečuje uspokojenie nárokov poškodeného vzniknutých z trestného činu.

#### § 79

Prokurátor môže z dôležitých dôvodov nariadiť osobám, ktoré pravdepodobne bude treba vyslúchnuť ako obvinených alebo ako svedkov, aby sa toho istého alebo aj budúceho dňa nevzďaľovali z miesta, ktoré určí.

**§ 80**

(1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie potrebná odborná znalosť, priberie prokurátor znalca.

(2) Ak majú byť priamym pozorovaním objasnené skutočnosti závažné pre trestné konanie, vykoná prokurátor ohliadku.

**§ 81**

(1) Ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inej miestnosti je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam skrýva obvinený, môže prokurátor vykonať prehľadanie domu.

(2) Ak je dôvodné podozrenie, že niekto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, môže prokurátor vykonať prehľadanie jeho osoby.

**§ 82**

Vec dôležitú pre trestné konanie môže prokurátor vziať do úschovy. Kto má takú vec pri sebe, je povinný ju na vyzvanie vydať prokurátorovi. Ak sa vyzvaniu na vydanie veci nevyhovie, môže byť vec odňatá.

**§ 83**

Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie potrebné zistiť obsah nedoručených telegramov, listov alebo iných zásielok, ktoré pravdepodobne pochádzajú od obvineného alebo sú pre neho určené, nariadi prokurátor, aby mu ich podnik vykonávajúci ich dopravu vydal; prokurátor to však môže nariadiť len vtedy, ak tu je niektorý z dôvodov väzby (§ 96).

**§ 84**

(1) Prokurátor koná vyšetrovanie spravidla osobne; je oprávnený žiadať od každého úradu a verejného orgánu vysvetlenia a správy.

(2) Prokurátor je oprávnený pri vyšetrovaní nariadiť orgánom povolaným na vyhľadávanie, aby vykonali jednotlivé vyšetrovacie úkony. Tieto orgány majú vykonať aj ďalšie vyšetrovacie úkony, ktorých potreba vyplynula z úkonu, o ktorý boli požiadané.

Obžaloba

**§ 85**

(1) Ak je podozrenie z trestného činu proti obvinenému dostatočne odôvodnené, podá na neho prokurátor spravidla obžalobu, a to na súde, pri ktorom je činný.

(2) Ak vezme prokurátor pred začatím hlavného pojednávania obžalobu späť, vracia sa vec do stavu vyšetrovania.

**§ 86**

Obžaloba musí obsahovať:

a) označenie prokurátora a deň spísania obžaloby,

b) meno a priezvisko obvineného, deň a miesto jeho narodenia, jeho zamestnanie a bydlisko,

c) označenie trestného činu s uvedením všetkých jeho zákonných znakov, miesta, času a iných okolností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným,

d) označenie dôkazov, ktorých vykonanie na hlavnom pojednávaní sa navrhuje,

e) podstatné dôvody podozrenia.

### § 87
### Návrh na ochranné opatrenie

(1) Ak je to potrebné, navrhne prokurátor súdu, pri ktorom je činný, aby nariadil ochranné liečenie alebo ochrannú výchovu alebo vyslovil zhabanie.

(2) Návrh uvedený v odseku 1 môže prokurátor urobiť aj v obžalobe.

### § 88
### Prerušenie trestného stíhania

(1) Prokurátor preruší trestné stíhanie,

a) ak nemožno pre neprítomnosť obvineného vec náležite objasniť,

b) ak obvineného nemožno pre ťažkú chorobu postaviť pred súd a nemožno konať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti (§ 145 ods. 2),

c) ak nie je obvinený pre duševnú poruchu, ktorá nastala až po spáchaní trestného činu, schopný chápať zmysel trestného konania, alebo

d) ak nemohol byť páchateľ zistený.

(2) Pred prerušením trestného stíhania urobí prokurátor všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania.

(3) Ak zanikne dôvod prerušenia, prokurátor v trestnom stíhaní pokračuje.

### § 89
### Zastavenie trestného stíhania

(1) Prokurátor zastaví trestné stíhanie,

a) ak je nepochybné, že skutok obvineného nie je trestný činom,

b) ak je nepochybné, že trestný čin nespáchal obvinený,

c) ak nie je podozrenie z trestného činu dostatočne odôvodnené,

d) ak je nepochybné, že trestnosť činu zanikla,

e) ak je nepochybné, že obvinený nie je trestne zodpovedný,

f) ak nemožno obvineného stíhať, najmä preto, že prezident republiky nariadil, aby sa v trestnom konaní nepokračovalo,

g) ak skoršie trestné stíhanie obvineného pre ten istý skutok sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo bolo súdom zastavené a nebola povolená obnova, alebo,

h) ak obvinený zomrel.

(2) Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie,

a) ak ide o čin, ktorého nebezpečnosť pre spoločnosť je nepatrná,

b) ak ide o trestný čin vojenský, ktorý možno vybaviť disciplinárne, a ak prokurátor pokladá disciplinárne vybavenie za dostačujúce,

c) ak je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu vedľa trestu, ktorý pre iný trestný čin bol obvinenému už uložený alebo ho podľa očakávania postihne,

d) ak bol obvinený pre ten istý skutok dostatočne potrestaný národným výborom alebo disciplinárne alebo cudzozemským súdom alebo úradom, alebo

e) ak je obvinený vydaný do cudziny alebo vyhostený.

(3) Ak zanikne dôvod zastavenia alebo ak sa objaví dodatočne, že tu taký dôvod nie je, prokurátor v trestnom stíhaní pokračuje.

**§ 90**
**Postúpenie veci**

Ak spozná prokurátor, že nie je kompetentný, postúpi vec kompetentnému prokurátorovi; je však povinný pred postúpením veci urobiť všetko, čo je na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania neodkladne potrebné.

**§ 91**
**Žiadosť o milosť**

(1) Konanie o žiadosti o milosť pred podaním obžaloby vykonáva prokurátor, ktorý vo veci koná alebo bol by kompetentný vykonávať prípravné konanie.

(2) Ak spozná prokurátor, že žiadosť o milosť nie je dôvodná, zamietne ju; ináč ju predloží so svojím návrhom nadriadenému prokurátorovi. Ak nezamietne žiadosť ani tento prokurátor, predloží ju so svojím návrhom generálnej prokuratúre.

(3) Ak to nariadi prezident republiky alebo generálny prokurátor, nesmie byť žiadosť zamietnutá ale musí byť s návrhom predložená. Ak to nariadi v takom prípade prezident republiky alebo generálny prokurátor, trestné konanie sa zatiaľ nezavedie alebo sa v zavedenom trestnom konaní zatiaľ nepokračuje.

**Druhý diel**
**Výsluch a väzba obvineného**

**§ 92**
**Predvolanie a predvedenie**

Ak sa obvinený, ktorý bol riadne predvolaný, neustanoví bez dostatočného ospravedlnenia, môže byť predvedený; na to a na iné následky neustanovenia sa (§§ 73 až 75) musí byť v predvolaní upozornený. Ak je to na úspešné vykonanie trestného konania potrebné, možno obvineného predviesť aj bez predchádzajúceho predvolania.
Výsluch

**§ 93**

Na začiatku výsluchu označí prokurátor obvinenému trestný čin, z ktorého je obvinený. Vyzve ho, aby súvislo opísal skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, aby uviedol okolnosti, ktoré zoslabujú alebo vyvracajú podozrenie proti nemu, a aby ponúkol dôkazy o nich. Zároveň obvineného upozorní na poľahčujúcu okolnosť doznania.

**§ 94**

(1) Výsluch sa koná tak, aby podal pokiaľ možno úplný a jasný obraz skutočností, závažných pre trestné konanie. Na výpoveď alebo doznanie nesmie byť obvinený žiadnym spôsobom donucovaný.

(2) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve prokurátor obvineného, aby ju opísal; až potom sa mu má osoba alebo vec ukázať.

(3) Ak treba zistiť pravosť rukopisu obvineného, môže ho prokurátor vyzvať, aby napísal potrebný počet slov. Na to však nesmie byť obvinený žiadnym spôsobom donucovaný.

(4) Obvinený je povinný strpieť úkony potrebné na zistenie jeho totožnosti.

**§ 95**

(1) Ak sa výpoveď obvineného odchyľuje v podstatných bodoch od výpovede svedka alebo spoluobvineného a ak rozpor nemožno vysvetliť ináč, možno obvineného týmto osobám postaviť tvárou v tvár

(2) Osoba oprávnená odoprieť vypovedať ako svedok podľa § 111 ods. 1 nesmie byť proti svojej vôli postavená obvinenému tvárou v tvár ani vtedy, ak neodoprela vypovedať, okrem ak by o to požiadal sám obvinený.

**§ 96**
**Dôvody väzby**

(1) Ak je obvinený podozrivý z trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti, trest doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej desať rokov, musí sa vziať do väzby.

(2) Obvineného možno vziať do väzby aj vtedy, ak sú tu skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu,

a) že ujde, najmä preto, že nemožno hneď zistiť jeho totožnosť alebo bydlisko, alebo pre vysoký trest, ktorý ho podľa očakávania postihne,

b) že bude pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených alebo že bude ináč mariť objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie, alebo

c) že znovu spácha trestný čin, ktorý spáchal, alebo že dokončí trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo že vykoná trestný čin, ktorým vyhrozoval.

Zatknutie

**§ 97**

(1) Rozkaz na zatknutie vydá písomne predseda senátu na návrh prokurátora.

(2) V rozkaze na zatknutie označí sa trestný čin, z ktorého je obvinený podozrivý, a dôvod zatknutia.

(3) Zatknutie vykoná na základe rozkazu na zatknutie orgán povolaný na vyhľadávanie. Rozkaz na zatknutie treba doručiť obvinenému pri zatknutí, a ak to nie je možné, najneskôr do štyridsaťosem hodím po ňom.

(4) Rozkaz na zatknutie predseda senátu odvolá, len čo dôvod preň zanikne.

**§ 98**

Orgán povolaný na vyhľadávanie smie vykonať zatknutie aj bez rozkazu predsedu senátu, ak bol obvinený pristihnutý pri čine samom. Obvinený je pristihnutý pri čine samom aj vtedy, ak bol hneď po čine ako podozrivý prenasledovaný alebo zastihnutý za okolností, ktoré ukazujú na jeho účasť pri čine, najmä s vecami, ktorými bol trestný čin spáchaný alebo ktoré z neho pochádzajú.

### § 99
### Zadržanie

(1) Ak je nebezpečenstvo v omeškaní a je tu niektorý z dôvodov väzby, smie orgán povolaný na vyhľadávanie zadržať obvineného za účelom jeho odovzdanie prokurátorovi.

(2) Osobu pristihnutú pri čine samom smie ktokoľvek zadržať, ak je to nevyhnutne potrebné na zistenie totožnosti, na zamedzenie úteku alebo zabezpečenie dôkazov. Je však povinný odovzdať ju ihneď najbližšiemu okresnému prokurátorovi alebo orgánu povolanému na vyhľadávanie, a ak to nie je možné, urobiť o tom ihneď oznámenie prokurátorovi alebo orgánu povolanému na vyhľadávanie.

### § 100
### Odovzdanie obvineného prokurátorovi

(1) Osobu zatknutú podľa § 97 musí orgán povolaný na vyhľadávanie hneď vyslúchnuť a najneskôr do štyridsaťosem hodín odovzdať prokurátorovi.

(2) Osoba zatknutá podľa § 98 alebo zadržaná (§ 99) musí byť orgánom povolaným na vyhľadávanie ihneď vyslúchnutá a najneskôr do štyridsaťosem hodín

a) prepustená, alebo

b) ak je tu niektorý z dôvodov väzby, odovzdaná prokurátorovi.

(3) Príslušníka ozbrojeného zboru v činnej službe možno v prípadoch uvedených v odsekoch 1 až 2 odovzdať aj predstavenému.
Rozhodnutie o väzbe

### § 101

(1) O väzbe osoby odovzdanej podľa § 99 ods. 2 alebo podľa § 100 rozhodne prokurátor (predstavený) hneď, a to pokiaľ možno po jej výsluchu. Ak spozná, že niektorý z dôvodov väzby trvá, rozhodne, že sa obvinený vo väzbe ponechá; ináč ho prepustí na slobodu.

(2) Mimo prípadu uvedeného v odseku 1 môže prokurátor obvineného vziať do väzby, ak vyjde za jeho výsluchu najavo, že tu je niektorý z dôvodov väzby. To isté môže urobiť predstavený, ak je obvinený príslušníkom ozbrojeného zboru v činnej službe.

### § 102

Ak nevezme prokurátor (predstavený) obvineného do väzby, hoci je tu niektorý z dôvodov väzby uvedených v § 96 ods. 2, alebo ak prepustí v takom prípade obvineného z väzby, môže mu uložiť obmedzenie čo do miesta pobytu alebo povinnosť bezodkladne prokurátorovi oznámiť zmenu pobytu.

### § 103

Aj keď je tu niektorý z dôvodov väzby uvedených v § 96 ods. 2, upustí prokurátor za brannej pohotovosti štátu od väzby obvineného, ktorý bol povolaný na vojenskú činnú službu, na osobitnú službu alebo na osobné úkony pre potreby brannej moci, ak ide o podozrenie z trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov.

**§ 104**

Ak zanikne dôvod väzby, prepustí prokurátor (predstavený) obvineného hneď na slobodu.

**§ 105**

Proti rozhodnutiu prokurátora o väzbe je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

**§ 106**
**Vyžiadanie obvineného z cudziny**

Ak sa zdržuje obvinený v cudzine, požiada predseda senátu podľa predpisov, vydaných o tom ministrom spravodlivosti, na návrh prokurátora o vydanie obvineného, poprípade o jeho predbežné zatknutie.

**§ 107**
**Urýchlenie konania vo väzobných veciach**

Všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné pôsobiť na to, aby väzba bola pokiaľ možno najviac skrátená.

**Tretí diel**
**Výsluch svedka**

**§ 108**
**Povinnosť svedčiť**

Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok.

**§ 109**
**Predvolanie a predvedenie**

Ak sa svedok, ktorý bol riadne predvolaný, neustanoví bez dostatočného ospravedlnenia, môže byť predvedený. Na to a na iné následky neustanovenia sa (§§ 73 a 75) musí sa v predvolaní upozorniť.

**§ 110**
**Zákaz výsluchu**

Verejný činiteľ nesmie byť vyslúchaný ako svedok o tom, o čom sa dozvedel pri výkone svojej právomoci a čo je povinný zachovávať v tajnosti, okrem ak by bol od tejto povinnosti svojím nadriadeným orgánom oslobodený.

**§ 111**
**Právo odoprieť výpoveď**

(1) Odoprieť vypovedať ako svedok je oprávnený príbuzný obvineného v pokolení priamom, jeho osvojiteľ, osvojenec, manžel a súrodenec; ak je obvinených viac, má taká osoba právo odoprieť vypovedať čo do iných obvinených len vtedy, ak nemožno odlúčiť výpoveď, ktorá sa ich týka.

(2) Svedok je tiež oprávnený odoprieť vypovedať, pokiaľ by

a) porušil štátom výslovne uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, okrem ak by bol od tejto povinnosti oslobodený kompetentným orgánom alebo tým, v záujme koho túto povinnosť má, alebo

b) spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v pokolení priamom, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo súrodencovi alebo iným osobám v pomere rodinnom alebo obdobnom, ujmu ktorých by právom pociťoval ako ťažkú ujmu vlastnú.

(3) Odoprieť vypovedať ako svedok nemôže ten, kto má povinnosť podľa § 165 ods. 2 tr. zák. oznámiť trestný čin, ktorého sa svedecká výpoveď má týkať.

(4) Kto odopiera vypovedať ako svedok, je povinný na vyzvanie prokurátora uviesť dôvod, pre ktorý tak robí.

### § 112
### Poučenie svedka

Pred výsluchom poučí prokurátor svedka o zákaze výsluchu, o práve odoprieť výpoveď a o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčovať. Ďalej ho poučí o význame svedeckej výpovede s hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede.

### § 113
### Výsluch

(1) Prokurátor vyslúchne svedka o jeho pomere k prejednávanej veci, k obvinenému, poškodenému a zúčastnenej osobe a poprípade aj o iných skutočnostiach, významných pre zistenie jeho hodnovernosti. Potom ho vyzve, aby súvisle vypovedal všetko, čo a odkiaľ o veci vie. Otázky, ktorými by sa svedkovi predkladali okolnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede, nesmú sa svedkovi dávať.

(2) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve prokurátor svedka, aby ju opísal; až potom sa mu má osoba alebo vec ukázať.

(3) Ak treba zistiť pravosť rukopisu svedka, môže ho prokurátor vyzvať, aby napísal potrebný počet slov.

(4) Ak nesúhlasia výpovede svedkov v závažných bodoch, možno svedkov postaviť tvárou v tvár.

### § 113a
### Svedčné

(1) Svedok má nárok na náhradu potrebných výdavkov a ušlej odmeny za prácu (svedčné); nárok zaniká, ak ho neuplatní svedok najneskoršie do troch dní po svojom výsluchu, a ak k výsluchu nedôjde, do troch dní po tom, keď mu to bolo oznámené.

(2) Výšku svedčného určí prokurátor alebo predseda senátu, ktorý svedka predvolal.

## Štvrtý diel
## Výsluch znalca

Pribranie znalca

### § 114

(1) Ak je potrebný znalecký posudok, priberie prokurátor spravidla dvoch znalcov. Jedného znalca stačí pribrať, ak ide o objasnenie menej dôležitých skutočností alebo ak je tu nebezpečenstvo v omeškaní.

(2) Miesto pribrania znalca možno sa uspokojiť s lekárskym potvrdením, ak nie sú pochybnosti o jeho správnosti.

### § 115

(1) Ako znalci priberú sa spravidla osoby trvalo ustanovené za znalcov pri súde pre odbor, o ktorý ide (stáli prísažní znalci), a v odbore vojenského súdnictva príslušníci ozbrojených zborov v činnej službe. Ak ich niet alebo ak je nebezpečenstvo v omeškaní alebo ak prípad vyžaduje osobitnú odbornú znalosť, možno pribrať iných znalcov.

(2) Ako znalec je povinný byť činný len ten, kto je ustanovený ako stály prísažný znalec pre odbor, znalosť ktorého je na objasnenie skutočnosti závažných pre trestné konanie potrebná, a ten, kto taký odbor vykonáva ako svoje povolanie.

### § 116

(1) Ako znalec nesmie sa pribrať, kto by bol vo veci vylúčený (§ 39).

(2) K ohliadke a pitve mŕtvoly nemožno pribrať ako znalca toho lekára, ktorý ošetroval zomrelého priamo pred smrťou.

### § 117

Znalec musí byť v predvolaní upozornený na následky neustanovenia sa (§§ 73 a 75) a na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by bol vo veci vylúčený alebo ktoré mu ináč bránia, aby bol vo veci činný ako znalec.

### § 118
### Príprava posudku

(1) Znalcovi sa na jeho žiadosť poskytnú potrebné vysvetlenia. So súhlasom prokurátora smie znalec nazrieť do spisov a byť prítomný pri výsluchu obvineného a svedkov.

(2) V zložitejších prípadoch môže prokurátor znalcovi uložiť, aby predložil posudok písomne.

(3) Ak je na podanie posudku potrebná krvná skúška alebo iný podobný úkon, je obvinený povinný strpieť, aby znalec-lekár na ňom taký úkon vykonal, pokiaľ nie je spojený s nebezpečenstvom pre zdravie obvineného. O tejto povinnosti musí byť obvinený poučený s upozornením na následky nevyhovenia (§§ 73 a 75).

### § 119
### Poučenie znalca

Pred výsluchom poučí prokurátor znalca o tom, že je povinný podať podľa svojich odborných znalostí nestranný posudok a zachovávať mlčanlivosť o tom, čo sa ako znalec dozvedel. Ďalej ho poučí o význame znaleckého posudku z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede.

### § 120
### Výsluch

Prokurátor vyslúchne znalca o okolnostiach, pre ktoré by nesmel byť pribraný. Potom ho vyzve, aby podal posudok; ak predložil znalec posudok písomne, vyzve ho prokurátor, aby posudok ústne potvrdil.

### § 121
### Vady posudku

Ak je odôvodnená pochybnosť o správnosti posudku alebo ak je posudok nejasný alebo neúplný, vyžiada si prokurátor od toho, kto posudok podal, vysvetlenie, a keby to neviedlo k výsledku, priberie nových znalcov.

### § 121a
### Znalečné

(1) Znalec má nárok na náhradu potrebných výdavkov a primeranú odmenu (znalečné).

(2) Výšku znalečného určí prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

### § 122
### Posudok úradu

Miesto pribrania znalcov môže prokurátor požiadať o znalecký posudok úrad alebo verejný ústav alebo orgán; tie podajú posudok písomne.

## Piaty diel
## Ohliadka

### § 123
### Ohliadka tela

(1) Ohliadku tela inej osoby než obvineného možno vykonať proti jej vôli len vtedy, ak je nevyhnutne potrebné zistiť, či sú na jej tele stopy alebo následky trestného činu.

(2) Ak vnikne podozrenie, že smrť človek bola spôsobená trestným činom, musí byť mŕtvola ohliadnutá; ak to nestačí pre účely trestného konania, nariadi prokurátor pitvu. Pochovať mŕtvolu možno v takých prípadoch len so súhlasom prokurátora. O tom rozhodne prokurátor s najväčším urýchlením.
Vyšetrenie duševného stavu

### § 124

(1) Ak treba vyšetriť duševný stav obvineného, priberú sa k tomu vždy dvaja znalci, pokiaľ možno psychiatri.

(2) ak nemožno duševný stav vyšetriť ináč, môže prokurátor nariadiť, aby bol obvinený pozorovaný vo verejnom ústave, ktorý určí, alebo v osobitnom pozorovacom oddelení ústavu, v ktorom sa vykonával väzba alebo trest odňatia slobody. V takom prípade musí obvinený mať obhajcu (§ 45).

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Pozorovanie nemá trvať dlhšie než dva mesiace; do toho času treba podať posudok. Ak je potrebné ďalšie pozorovanie, môže prokurátor na odôvodnený návrh znalcov predĺžiť túto lehotu na čas potreby, nie však o viac než o dva mesiace. Proti predĺženiu pozorovania je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

(5) Ak zistia znalci u obvineného okolnosti nasvedčujúce na jeho nepríčetnosť, vyslovia sa zároveň o tom, či jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný.

**§ 125**

(1) Ak sú závažné pochybnosti, či nie je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať, môže prokurátor nariadiť, aby bol vyšetrený duševný stav svedka.

(2) K vyšetreniu duševného stavu svedka podľa odseku 1 sa priberú znalci, pokiaľ možno psychiatri. Pozorovanie svedka podľa § 124 ods. 2 nie je prípustné.

**§ 126**
**Zápisnica**

Zápisnica o ohliadke musí poskytovať úplný a verný obraz predmetu ohliadky; majú sa preto k nej podľa potreby pripojiť fotografie, náčrty a iné pomôcky.

**Šiesty diel**
**Vydanie a odňatie veci**

**§ 127**

(1) Vo vyzvaní na vydanie veci musí sa ten, kto ju má pri sebe, upozorniť, že ak nevydá vec, bude mu odňatá, a na iné následky nevyhovenia. (§§ 73 a 75).

(2) Ak sa vyzvaniu na vydanie veci nevyhovie, môže prokurátor nariadiť aby vec bola odňatá. Ak je nebezpečenstvo v omeškaní, môže prokurátor nariadiť odňatie veci aj bez predchádzajúceho vyzvania. K odňatiu veci sa priberie podľa možnosti osoba, ktorá nie je na veci zúčastnená.

(3) Proti rozhodnutiu o odňatí veci je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok

(4) Orgán povolaný na vyhľadávanie môže vec odňať aj bez príkazu prokurátora, ak je nebezpečenstvo v omeškaní, ako aj pri výkone prehľadania domu alebo osoby.

(5) Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola vec odňatá, vydá orgán úkon vykonávajúci písomné potvrdenie o vydaní alebo odňatí veci.

**§ 128**

(1) Len čo nie je vec potrebná na ďalšie konanie, vráti sa tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá, pokiaľ na ňu neuplatňuje právo iná osoba, alebo tomu, právo koho na vec je nepochybné.

(2) Ak je nebezpečenstvo, že sa vec vzatá do úschovy, ktorá nebola vrátená podľa odseku 1, skazí, alebo ak vyžaduje úschova takej veci nepomerný náklad, ktorý nie je osoba uplatňujúca právo na vec ochotná uhradiť, vec sa predá a suma za ňu utŕžená sa uloží do súdneho depozitu.

### § 129

(1) Ak bola obvineným vydaná alebo mu odňatá vec, ktorú pravdepodobne získal trestným činom a buď nie je známe, komu vec patrí, alebo nie je známy pobyt poškodeného, vyhlási sa verejný opis veci. Vyhlásenie sa urobí spôsobom pre vypátranie poškodeného najúčelnejším, a to spolu s vyzvaním, aby sa poškodený prihlásil do roka od vyhlásenia.

(2) Ak neuplatní okrem obvineného nikto v lehote uvedenej v odseku 1 právo na vec, vydá sa vec alebo suma za ňu utŕžená obvinenému na jeho žiadosť. Ak o to obvinený nežiada alebo ak mu vec zrejme nepatrí, rozhodne súd, že vec alebo suma za ňu utŕžená pripadá štátu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

### § 130

Zápisnica o vydaní alebo odňatí veci musí obsahovať aj opis vydanej alebo odňatej veci.

## Siedmy diel
## Prehľadanie domu a osoby

### § 131
### Predchádzajúci výsluch

Prehľadanie domu a osoby možno konať len po predchádzajúcom výsluchu toho, u koho alebo na kom sa má vykonať, a to len vtedy, ak sa výsluchom nedosiahne ani dobrovoľné vydanie hľadanej veci, ani odstránenie iných dôvodov, ktoré viedli k prehľadaniu. Tento výsluch nie je potrebný, ak je nebezpečenstvo v omeškaní.

### § 132
### Rozkaz na prehľadanie

(1) Ak nevykoná prokurátor prehľadanie domu alebo osoby sám, vykoná ho na jeho rozkaz orgán povolaný na vyhľadávanie. Rozkaz na prehľadanie domu vydá prokurátor písomne. Písomný rozkaz, ktorý musí obsahovať odôvodnenie, sa doručí osobe, u ktorej sa prehľadanie koná, pri prehľadaní, a ak to nie je možné, najneskôr do štyridsaťosem hodín po ňom.

(2) Orgán povolaný na vyhľadávanie môže vykonať prehľadanie domu alebo osoby, aj bez rozkazu prokurátora, ak je nebezpečenstvo v omeškaní alebo ak ide o osobu pristihnutú pri čine samom alebo o osobu, na ktorú je vydaný rozkaz na zatknutie.

### § 133
### Výkon

(1) Orgán vykonávajúci prehľadanie domu je povinný umožniť, aby sa na ňom zúčastnila osoba, u ktorej sa koná, alebo niektorý dospelý člen jej domácnosti.

(2) K výkonu prehľadania domu a osoby sa priberie podľa možnosti osoba, ktorá nie je na veci zúčastnená.

(3) Orgán vykonávajúci prehľadanie sa preukáže svojím oprávnením.

(4) Osobe, u ktorej bolo prehľadanie vykonané, vydá orgán vykonávajúci prehľadanie na jej žiadosť hneď, a ak to nie je možné, najneskôr do štyridsaťosem hodín po ňom, písomné potvrdenie o dôvodoch prehľadania a o jeho výsledku, ako aj o veci pri ňom vydanej alebo odňatej.

### § 134
### Zápisnica

Zápisnica o prehľadaní musí obsahovať aj okolnosti uvedené v § 133 ods. 4.

## Ôsmy diel
## Otvorenie zásielok

### § 135

(1) Zásielku vydanú podľa § 83 smie otvoriť len prokurátor. O otvorení sa spíše zápisnica.

(2) Otvorená zásielka sa odovzdá adresátovi, a ak nie je jeho pobyt známy, niektorému z jeho rodinných príslušníkov; ináč sa zásielka vráti odosielateľovi. Ak je však obava, že by odovzdanie zásielky malo škodlivý vplyv na trestné konanie, uloží sa u prokurátora, a ak je to vhodné, oznámi sa adresátovi obsah listu alebo telegramu; ak nie je jeho pobyt známy, urobí sa oznámenie niektorému z jeho rodinných príslušníkov.

(3) Zásielka, ktorej otvorenie sa neuznalo za potrebné, odovzdá sa hneď adresátovi, ináč sa vráti podniku, ktorý ju vydal.

### § 136

Ak je nebezpečenstvo v omeškaní, môže orgán povolaný na vyhľadávanie za podmienok uvedených v § 83 nariadiť zdržanie zásielok; ak však nedôjde podniku vykonávajúcemu dopravu zásielok v takom prípade do troch dní nariadenie prokurátora, aby mu zásielky boli vydané, nesmie podnik dopravu zásielok ďalej zdržovať.

# TRETIA HLAVA
# HLAVNÉ POJEDNÁVANIE

## Prvý diel
## Príprava hlavného pojednávania

### § 137
### Doručenie obžaloby

Ak podá prokurátor na súde obžalobu, nariadi predseda senátu jej doručenie obvinenému s vyzvaním, aby pred hlavným pojednávaním oznámil súdu dôkazy, o vykonanie ktorých na hlavnom pojednávaní žiada. Obžaloba musí byť doručená najneskoršie s predvolaním na hlavné pojednávanie.
Zabezpečenie úspešného vykonania hlavného pojednávania

### § 138

(1) Predseda senátu zariadi všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania hlavného pojednávania, najmä vykoná dôkazy, ktoré by nemohly byť vykonané na hlavnom pojednávaní.

(2) Ak je obvinený vo väzbe, vyslúchne ho predseda senátu o tom, či chce urobiť nejaké údaje alebo návrhy. Ak je to žiadúce, vyslúchne obvineného, aj keď nie je vo väzbe.

**§ 139**

Ak možno očakávať, že hlavné pojednávanie bude trvať dlhšie, zariadi predseda senátu, aby sa na ňom zúčastnil jeden alebo viac náhradných sudcov; náhradný sudca nastúpi na miesto člena senátu, ktorému niečo zabránilo zúčastniť sa na celom hlavnom pojednávaní.
Nariadenie hlavného pojednávania

**§ 140**

(1) Deň konania hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obvinenému zostávala od doručenia predvolania a obžaloby aspoň trojdňová lehota na prípravu.

(2) Ak prokurátor rozšíri obžalobu na nový skutok alebo ak ju ináč zmení pred začatím hlavného pojednávania, nariadi predseda senátu jej doručenie obvinenému tak, aby mu zostávala od doručenia zmenenej obžaloby aspoň trojdňová lehota na prípravu; zároveň ho vyzve, aby pred hlavným pojednávaním oznámil súdu dôkazy, o vykonanie ktorých na hlavnom pojednávaní žiada.

**§ 141**

(1) Na hlavné pojednávanie predvolá predseda senátu obvineného s upozornením na možnosť konania hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti; ďalej predvolá osoby, ktorých osobná účasť je na hlavnom pojednávaní potrebná.

(2) O hlavnom pojednávaní upovedomí predseda senátu zúčastnenú osobu a obhajcu, a ak nie je obvinený svojprávny, aj jeho zákonného zástupcu.

(3) O hlavnom pojednávaní pred ľudovým súdom upovedomí predseda senátu aj poškodeného s upozornením, že aj keď sa neustanoví, rozhodne súd o jeho návrhoch, ktoré sú obsiahnuté v spise alebo ktoré súdu dôjdu skôr, než sa odoberie na záverečnú poradu.

**§ 142**
**Rozhodnutie na neverejnom zasadaní**

Ak vyjdú najavo pred začatím hlavného pojednávania skutočnosti odôvodňujúce prerušenie alebo zastavenie trestného stíhania alebo postúpenie veci (§§ 165 až 169), urobí súd také rozhodnutie na neverejnom zasadaní.

**Druhý diel**
**Priebeh hlavného pojednávania**
Verejnosť hlavného pojednávania

**§ 143**

(1) Hlavné pojednávanie je verejné.

(2) Verejnosť smie byť vylúčená pre celé hlavné pojednávanie alebo pre jeho časť, len ak by bolo verejným prejednaním veci ohrozené štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo alebo pokojný priebeh pojednávania alebo mravnosť. Uznesenie o vylúčení verejnosti sa verejne vyhlási. Súd môže však v takom prípade z dôležitých dôvodov dovoliť jednotlivým osobám, aby boli prítomné.

(3) I keď bola verejnosť vylúčená, vyhlási sa rozsudok verejne.

### § 144

(1) Ak bola verejnosť vylúčená, má obvinený právo zvoliť si dvoch dôverníkov, ktorí môžu byť na hlavnom pojednávaní prítomní. Ak je obvinených viac, má každý právo zvoliť si dvoch dôverníkov. Dohromady však obvinení nemajú právo zvoliť si viac než šesť osôb; ak ich bolo zvolených viac a obvinení sa nedohodnú, prislúcha výber zo zvolených osôb súdu.

(2) Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva, môže si obvinený zvoliť za dôverníkov len také osoby, proti ktorým nemajú súd ani prokurátor námietky.

### § 145
### Prítomnosť na hlavnom pojednávaní

(1) Hlavné pojednávanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu, prokurátora a zapisovateľa.

(2) Ak sa nevykonáva konanie proti ušlému, nemožno konať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného,

a) ktorý nebol ešte vyslúchaný o trestnom čine, ktorý je predmetom obžaloby, a to ani orgánom povolaným na vyhľadávanie,

b) ktorému neboli obžaloba alebo predvolanie na hlavné pojednávanie náležite doručené, alebo

c) ktorý je obvinený z trestného činu, na ktorých zákon ustanovuje trest smrti, trest doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov.

### § 146
### Povinná obžaloba

Obvinený musí mať na hlavnom pojednávaní obhajcu (§ 45),

a) ak sa vykonáva konanie o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti, trest doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov, alebo

b) ak to uzná súd za potrebné, najmä ak má pochybnosti, či je obvinený spôsobilý obhajovať sa sám.

### § 147
### Vedenie hlavného pojednávania

(1) Predseda senátu vedie hlavné pojednávanie a dbá na zachovanie poriadku na ňom. Má právo zakázať z dôvodov výchovných osobám maloletým prítomnosť v pojednávacej sieni.

(2) Osoby, ktoré rušia poriadok, môže predseda senátu vykázať z pojednávacej siene. Obvinený môže byť vykázaný len po predchádzajúcej výstrahe, a to len na čas nevyhnutne potrebný; keď bol obvinenému vstup zase povolený, oznámi mu predseda senátu, ak je to vzhľadom na správanie sa obvineného možné, podstatný obsah pojednávania vykonaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol k nemu vyjadriť.

(3) Kto sa cíti ukrátený opatrením predsedu senátu, môže žiadať, aby rozhodol senát.

### § 148
### Otvorenie hlavného pojednávania

(1) Predseda senátu otvorí hlavné pojednávanie a opýta sa obvineného, či bola zachovaná lehota na prípravu (§ 140).

(2) Svedkov a znalcov vyzve predseda senátu, aby sa odobrali do miestnosti im určenej a bez jeho dovolenia sa nevzďaľovali. Podľa potreby urobí opatrenie, aby sa svedkovia medzi sebou nedohovárali; znalcom môže uložiť, aby zostali v pojednávacej sieni.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa použije aj na poškodeného a zúčastnenú osobu, ak sú predvolaní ako svedkovia; po ich výsluchu im predseda senátu oznámi, o čom sa pojednávalo v ich neprítomnosti.

### § 149
### Prednesenie obžaloby

(1) Po otvorení hlavného pojednávania prednesie prokurátor obžalobu.

(2) Prokurátor môže na hlavnom pojednávaní, skôr než sa súd odoberie na záverečnú poradu, rozšíriť obžalobu na nový skutok alebo ju ináč zmeniť.
Vykonávanie dôkazov

### § 150

Po prednesení obžaloby pristúpi sa k výsluchu obvineného a k vykonávaniu ďalších dôkazov.

### § 151

Prokurátor, ako aj obvinený, poškodený a zúčastnená osoby, ich obhajcovia a zmocnenci, a ak nie sú svojprávni, aj ich zákonní zástupcovia, môžu dávať vyslúchaným osobám otázky; otázky, ktoré neprispievajú na objasnenie veci, predseda senátu nepripustí.

### § 152

Písomnosti, ktorých obsah je dôležitý pre posúdenie veci, najmä trestné oznámenie a posudok úradu alebo verejného ústavu alebo orgánu, musia sa na hlavnom pojednávaní prečítať.

### § 153

Ak súhlasí prokurátor a obvinený, môže byť miesto prečítania zápisníc a iných písomností oznámený podstatný obsah toho, čo by sa malo čítať.

### § 154

(1) Obvinený, ktorý na hlavnom pojednávaní nebol dosiaľ vyslúchaný, nesmie byť prítomný pri výsluchu spoluobvinených; predseda senátu môže nariadiť, aby každý obvinený bol vyslúchaný v neprítomnosti spoluobvinených. V týchto prípadoch oznámi predseda senátu obvinenému po jeho výsluchu podstatný obsah pojednávania vykonaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol k nemu vyjadriť.

(2) Po vykonaní každého jednotlivého dôkazu musí byť obvinený vyzvaný, aby sa k nemu vyjadril.

(3) Obvinený môže aj na hlavnom pojednávaní hovoriť so svojím obhajcom, nesmie sa však s ním radiť o odpovedi na danú otázku.

(4) Ak sa vzdiali obvinený bez súhlasu predsedu senátu z hlavného pojednávania, môže byť predvedený.

**§ 155**

Ak sa koná hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného alebo ak odopiera obvinený vypovedať, prečíta sa zápisnica o jeho skoršej výpovedi a jeho návrhy obsiahnuté v spise.

**§ 156**

(1) Svedok, ktorý na hlavnom pojednávaní nebol dosiaľ vyslúchaný, nesmie byť pri vykonávaní dôkazov prítomný.

(2) Ak je obava, že svedok nebude v prítomnosti obvineného hovoriť pravdu, môže predseda senátu nariadiť, aby sa obvinený za výsluchu vzdialil z pojednávacej siene. Po jeho návrate do pojednávacej siene predseda senátu oznámi mu podstatný obsah pojednávania, vykonaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol k nemu v prítomnosti vyslúchaného svedka vyjadriť.

(3) Svedkovi už vyslúchanému môže predseda senátu nariadiť, aby sa po čas, ktorý určí, zdržoval v pojednávacej sieni alebo v miestnosti mu určenej.

(4) Ak sa vzdiali svedok bez súhlasu predsedu senátu z hlavného pojednávania, môže byť predvedený.

**§ 157**

(1) Miesto výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní smie sa na ňom prečítať zápisnica o výsluchu svedka vykonanom mimo hlavného pojednávania,

a) ak s tým súhlasí prokurátor aj obvinený,

b) ak odopiera svedok bez oprávnenia výpoveď, alebo

c) ak zomrel svedok, ak sa stal duševne chorým, ak nie je jeho pobyt známy alebo keby jeho prítomnosť pre starobu, chorobu alebo vzdialenosť miesta pobytu či z iných príčin bola spojená s neprimeranými ťažkosťami alebo trovami.

(2) Miesto výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní smie sa na ňom prečítať zápisnica o výsluchu znalca, vykonanom mimo hlavného pojednávania,

a) ak s tým súhlasí prokurátor aj obvinený, alebo

b) keby prítomnosť znalca bola spojená s neprimeranými ťažkosťami alebo trovami.

**§ 158**
**Záverečné reči**

(1) Po vykonaní dôkazov vyzve predseda senátu poškodeného a zúčastnenú osobu, aby urobili návrhy. Ak nie sú poškodený alebo zúčastnená osoba prítomní ani zastúpení, prečítajú sa ich návrhy zo spisov.

(2) Potom dá predseda senátu slovo na záverečné reči, a to najprv prokurátorovi a po ňom obhajcovi a obvinenému, a ak nie je obvinený svojprávny, aj jeho zákonnému zástupcovi. Ak je

obvinených niekoľko, určí predseda senátu poradie ich rečí. Ak sa ujme prokurátor znovu slova, prislúcha posledné slovo obhajcovi, obvinenému a zákonnému zástupcovi.

(3) Prokurátor vo svojej záverečnej reči zhodnotí výsledky hlavného pojednávania, najmä nebezpečnosť trestného činu pre spoločnosť a možnosť nápravy obvineného; určitú výmeru trestu nesmie však prokurátor navrhnúť.

### § 159
### Skončenie hlavného pojednávania

(1) Po záverečných rečiach súd sa odoberie na záverečnú poradu.

(2) Rozhodnutie súdu s podstatnými dôvodmi vyhlási predseda senátu.

## Tretí diel
## Rozhodnutie na hlavnom pojednávaní

### § 160
### Základ pre rozhodnutie

(1) Súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, nie je však viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe.

(2) Súd môže pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní prihliadať len na tie dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní.
Rozsudok

### § 161

O tom, či sa obvinený uznáva vinným a či sa od obžaloby oslobodzuje, rozhodne súd rozsudkom.

### § 162

Súd oslobodí obvineného od obžaloby,

a) ak nie je skutok, ktorý je predmetom obžaloby, trestným činom,

b) ak je preukázané, že trestný čin nespáchal obvinený,

c) ak nie je preukázané, že trestný čin spáchal obvinený,

d) ak zanikla trestnosť činu, alebo

e) ak nie je obvinený trestne zodpovedný.

### § 163

Ak je tu dôvod pre ochranné opatrenie, môže ho súd nariadiť na hlavnom pojednávaní aj bez prokurátorovho návrhu.

### § 164

(1) ak súd uzná obvineného vinným, rozhodne o nárokoch poškodeného vzniknutých z trestného činu, a to len vtedy, ak o to poškodený žiadal prv, než sa súd odobral na záverečnú poradu, a ak o nároku nebolo už rozhodnuté v konaní v občianskoprávnych veciach.

(2) ak nemožno presný rozsah nárokov určiť bez značných prieťahov, prizná ich súd po výšku, do ktorej boli preukázané alebo ktorú pokladá za primeranú, a pokiaľ ide o zvyšujúcu časť uplatňovaných nárokov, upraví poškodeného na konanie v občianskoprávnych veciach.

(3) Súd upraví poškodeného na konanie v občianskoprávnych veciach aj vtedy, ak nemožno bez značných prieťahov určiť ani primeranú výšku nárokov.

**§ 165**
**Prerušenie trestného stíhania**

(1) Súd preruší trestné stíhanie

a) ak obvineného nemožno pre neprítomnosť postaviť pred súd a ak sa nekoná proti ušlému,

b) ak obvineného nemožno pre ťažkú chorobu postaviť pred súd a hlavné pojednávanie nemožno konať v jeho neprítomnosti, alebo

c) ak nie je obvinený pre duševnú poruchu, ktorá nastala až po spáchaní trestného činu, schopný chápať zmysel trestného konania.

(2) Ak zanikne dôvod prerušenia, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

(3) Proti rozhodnutiu, ktorým súd prerušil trestné stíhanie alebo ktorým odmietol pokračovať v trestnom stíhaní, môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

**§ 166**
**Zastavenie trestného stíhania**

(1) Súd zastaví trestné stíhanie,

a) ak prokurátor vezme po začatí hlavného pojednávania obžalobu späť, prv než sa súd odoberie na záverečnú poradu,

b) ak nemožno obvineného stíhať, najmä preto, že prezident republiky nariadil, aby sa v trestnom konaní nepokračovalo,

c) ak skoršie trestné stíhanie obvineného pre ten istý skutok sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo bolo súdom zastavené a nebola povolená obnova, alebo

d) ak obvinený zomrel.

(2) O zastavení trestného stíhania predseda senátu podľa možnosti upovedomí obvineného a poškodeného.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.
Postúpenie veci

**§ 167**

(1) Ľudový súd postúpi vec krajskému prokurátorovi, ak vyjde najavo, že ide o trestný čin náležiaci do pôsobnosti krajského prokurátora. Ak prevezme krajský prokurátor stíhanie, vracia sa vec do stavu vyšetrovania.

(2) Ak vráti krajský prokurátor vec postúpenú podľa odseku 1, ľudový súd v konaní pokračuje.

**§ 168**

(1) Ak po podaní obžaloby pred krajským súdom dôvod spoločného konania zanikne zastavením trestného stíhania alebo vylúčením niektorej veci, môže krajský súd postúpiť zvyšujúcu alebo vylúčenú vec príslušnému okresnému prokurátorovi.

(2) Vec postúpená podľa odseku 1 sa vracia do stavu vyšetrovania.

### § 169

(1) Ak vyjde najavo, že pre trestný čin, pre ktorý bola podaná obžaloba, obvinený podlieha vojenskej súdnej právomoci, ľudový alebo krajský súd postúpi vec kompetentnému vojenskému prokurátorovi.

(2) Ak vyjde najavo, že pre trestný čin, pre ktorý bola podaná obžaloba, obvinený vojenskej súdnej právomoci nepodlieha, vojenský súd postúpi vec príslušnému okresnému alebo krajskému prokurátorovi.

(3) Vec postúpená podľa odseku 1 alebo 2 sa vracia do stavu vyšetrovania; ak to však navrhne prokurátor, ktorému bola vec postúpená, koná súd hlavné pojednávanie, a to na základe pôvodnej obžaloby.

Odročenie hlavného pojednávania

### § 170

(1) Súd odročí začaté hlavné pojednávanie,

a) ak spozná, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, patrí na rozhodovanie senátu o väčšom počte členov alebo senátu v inom zložení,

b) ak nemá obvinený obhajcu, hoci ho musí mať (§ 146),

c) ak o to žiada obvinený pred prednesením obžaloby vzhľadom na to, že lehota na prípravu (§ 140) bola skrátená, alebo

d) ak žiada o to obvinený vzhľadom na to, že prokurátor po začatí hlavného pojednávania rozšíril obžalobu na skutok, ktorý nebol spáchaný za hlavného pojednávania; v tomto prípade nemožno bez súhlasu obvineného odročiť hlavné pojednávanie na čas kratší než tri dni.

(2) Súd odročí začaté hlavné pojednávanie aj z iných dôležitých dôvodov, najmä vtedy,

a) ak sa neustanoví osoba, ktorej osobná účasť je na hlavnom pojednávaní potrebná a prítomnosť ktorej nemožno hneď zabezpečiť, alebo

b) ak sa za hlavného pojednávania objaví potreba vykovať dôkazy, ktoré nemožno hneď vykonať.

### § 171

Pri pokračovaní v odročenom hlavnom pojednávaní prednesie predseda senátu podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak je to potrebné, najmä preto, že od odročenia hlavného pojednávania uplynul dlhší čas alebo že sa zmenilo zostavenie senátu, koná sa hlavné pojednávanie znovu.

## ŠTVRTÁ HLAVA
## ODVOLANIE A ODVOLACIE POJEDNÁVANIE

### § 172
### Prípustnosť a účinok

(1) Opravným prostriedkom proti rozsudku je odvolanie.

(2) Odvolaním možno odporovať rozsudku prvej stolice; proti rozsudku Najvyššieho súdu nie je odvolanie prípustné.

(3) Odvolanie má odkladný účinok.

Oprávnené osoby

**§ 173**

(1) Odsudzujúcemu rozsudku môže odvolaním odporovať:

a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek z výrokov,

b) obvinený pre nesprávnosť ktoréhokoľvek z výrokov, ktorý sa ho priamo dotýka,

c) poškodený pre nesprávnosť výroku o jeho nárokoch vzniknutých z trestného činu alebo preto, že súd o takom včas uplatnenom nároku nerozhodol,

d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku, ktorý sa jej priamo dotýka.

(2) Oslobodzujúcemu rozsudku môže odvolaním odporovať:

a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek z výrokov,

b) obvinený pre nesprávnosť ktoréhokoľvek z výrokov a pre nesprávnosť zistenia pojatého do odôvodnenia rozsudku, ktoré sa ho priamo dotýkajú,

c) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní.

**§ 174**

V prospech obvineného môžu podať odvolanie aj jeho príbuzní v pokolení priamom, osvojiteľ, osvojenec a manžel. Lehota na podanie odvolania sa im začína tým istým dňom ako obvinenému.

**§ 175**
**Lehota**

(1) Odvolanie sa podáva na súde, proti rozsudku ktorého smeruje, do troch dní od oznámenia rozsudku (§ 29); ak však požiada prokurátor alebo obvinený do troch dní od vyhlásenia rozsudku, pri ktorom bol prítomný, o doručenie rovnopisu vyhotovenia rozsudku, môže podať odvolanie do troch dní od jeho doručenia.

(2) Ak sa má rovnopis vyhotovenia rozsudku doručiť okrem obhajcu alebo zákonného zástupcu aj obvinenému preto, že obvinený nebol prítomný pri vyhlásení rozsudku, začína sa lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané neskoršie.

**§ 176**
**Vzdanie sa a vzatie odvolania späť**

(1) Oprávnená osoba sa môže odvolania výslovne vzdať alebo podané odvolanie vziať späť.

(2) Odvolanie možno vziať späť len do toho času, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu. Odvolanie podané prokurátorom môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

(3) Odvolanie, ktoré podala v prospech obvineného iná oprávnená osoba, možno vziať späť iba s jeho výslovným súhlasom.

**§ 177**
**Konanie na súde prvej stolice**

(1) Predseda senátu zariadi, aby prokurátorovi a osobám, ktoré by mohli byť rozhodnutím odvolacieho súdu priamo dotknuté, boli doručené rovnopisy podaného odvolania a rovnopisy podania, ktorými odvolateľ odvolanie odôvodnil; rovnopisy vyjadrenia prokurátora a osôb, ktorým boli rovnopisy odvolania doručené, sa doručia odvolateľovi.

(2) Ak lehota na podanie odvolania uplynula už všetkým oprávneným osobám, predloží predseda senátu vec odvolaciemu súdu.

### § 178
### Odvolací súd

O odvolaní proti rozsudku krajského súdu rozhoduje Najvyšší súd. O odvolaní proti rozsudku ľudového súdu rozhoduje nadriadený krajský súd.
Rozhodnutie odvolacieho súdu na neverejnom zasadaní

### § 179

(1) Súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene alebo osobou neoprávnenou lebo osobou, ktorá sa ho výslovne vzdala alebo ho vzala späť.

(2) Ako oneskorené nemožno zamietnuť odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala neskoršie iba preto, že sa spravovala nesprávnym poučením.

### § 180

(1) Súd preruší trestné stíhanie,

a) ak obvineného nemožno pre neprítomnosť postaviť pred súd a nekoná sa proti ušlému,

b) ak obvineného nemožno pre ťažkú chorobu postaviť pred súd a odvolacie pojednávanie nemožno konať v jeho neprítomnosti, alebo

c) ak nie je obvinený pre duševnú chorobu, ktorá nastala až po spáchaní trestného činu, schopný chápať zmysel trestného konania.

(2) ak zanikne dôvod prerušenia, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

### § 181

(1) Súd zastaví trestné stíhanie,

a) ak nemožno obvineného stíhať, najmä preto, že prezident republiky nariadil, aby sa v trestnom konaní nepokračovalo, alebo

b) ak obvinený zomrel.

(2) O zastavení trestného stíhania predseda senátu podľa možnosti upovedomí obvineného a poškodeného

### § 182

Súd zruší napadnutý rozsudok a postúpi vec kompetentnému prokurátorovi, ak tak opomenul urobiť súd prvej stolice (§§ 167 alebo 169).

### § 183

Súd zruší napadnutý rozsudok, ak sú skutkové zistenia súdu prvej stolice tak nedostatočné, že treba opakovať hlavné pojednávanie, a nariadi mu, aby vec na hlavnom pojednávaní znovu prejednal a rozhodol; pri novom rozhodovaní je súd prvej stolice viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil odvolací súd. Ak je nesprávna len časť napadnutého rozsudku a ak ju možno oddeliť od ostatných, môže odvolací súd zrušiť aj len túto časť.

**§ 184**

Súd môže na neverejnom zasadaní rozhodnúť aj

a) o odvolaní obvineného proti oslobodzujúcemu rozsudku,

b) o odvolaní smerujúcom iba proti výroku o nárokoch poškodeného vzniknutých z trestného činu a

c) o odvolaní smerujúcom len proti výroku, ktorý sa priamo dotýka zúčastnenej osoby.

**§ 185**
**Všeobecné ustanovenia o odvolacom pojednávaní**

(1) Ak nebolo odvolanie celkom vybavené už na neverejnom zasadaní, rozhodne o ňom súd na odvolacom pojednávaní.

(2) Na prítomnosť a povinnú obhajobu pri odvolacom pojednávaní a na verejnosť, vedenie a otvorenie odvolacieho pojednávania sa primerane použijú ustanovenia §§ 143 až 145 ods. 1 a §§ 146 až 148.
Príprava odvolacieho pojednávania

**§ 186**

(1) Predseda senátu zariadi všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania odvolacieho pojednávania, najmä vykoná dôkazy, ktoré by na odvolacom pojednávaní nemohli byť vykonané.

(2) Ak už tak neurobil súd prvej stolice, zariadi predseda senátu, aby boli doručené rovnopisy podaní uvedených v § 177 ods. 1.

**§ 187**

Ak možno očakávať, že odvolacie pojednávanie bude trvať dlhšie, zariadi predseda senátu, aby sa na ňom zúčastnil jeden alebo viac náhradných sudcov; náhradný sudca nastúpi na miesto člena senátu, ktorému niečo zabránilo zúčastniť sa na celom odvolacom pojednávaní.

**§ 188**

Deň konania odvolacieho pojednávania určí predseda senátu tak, aby obvinenému zostávalo od doručenia predvolania aspoň trojdňová lehota na prípravu.

**§ 189**

(1) Na odvolacie pojednávanie predvolá predseda senátu obvineného s upozornením na možnosť konania odvolacieho pojednávania v jeho neprítomnosti a na to, že ak nebude prítomný na odvolacom pojednávaní, bude sa predpokladať, že s prečítaním zápisníc súhlasí (§ 157); ďalej predvolá osoby, ktorých osobná účasť na odvolacom pojednávaní je potrebná.

(2) O odvolacom pojednávaní upovedomí predseda senátu poškodeného, zúčastnenú osobu a obhajcu, a ak nie je obvinený svojprávny, aj jeho zákonného zástupcu.

### § 190
### Prednesenie návrhov

Po začatí pojednávania prednesie člen senátu napadnutý rozsudok a podá správu o stave veci. Potom prednesie odvolateľ odvolanie a odôvodní ho; prokurátor a osoby, ktoré môžu byť priamo dotknuté rozhodnutím odvolacieho súdu, prednesú svoje vyjadrenie. Ak nie sú tieto osoby prítomné alebo ak o to žiadajú, prednesie obsah ich podania člen senátu.

### § 191
### Vykonávanie dôkazov

Po prednesení návrhov sa vykonávajú dôkazy. Na vykonávanie dôkazov sa použijú ustanovenia §§ 151 až 157. Ak obvinený nie je prítomný, hoci bol riadne predvolaný, predpokladá sa, že s prečítaním zápisníc súhlasí (§ 157).

### § 192
### Záverečné reči

Po vykonaní dôkazov dá predseda senátu slovo na záverečné reči. Obhajcovi a obvinenému, a ak nie je obvinený svojprávny, aj jeho zákonnému zástupcovi prislúcha vždy posledné slovo.

### § 193
### Skončenie odvolacieho pojednávania

(1) Po záverečných rečiach odoberie sa súd na záverečnú poradu.

(2) Rozhodnutie súdu s podstatnými dôvodmi vyhlási predseda senátu.
Rozhodnutie na odvolacom pojednávaní

### § 194

Pri rozhodovaní na odvolacom pojednávaní preskúma súd správnosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie; pritom sa stará o odstránenie tých vád konania, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť týchto výrokov.

### § 195

(1) Súd môže pri rozhodovaní na odvolacom pojednávaní prihliadať len na tie dôkazy, ktoré boli vykonané na odvolacom pojednávaní.

(2) Súd sa môže odchýliť od skutkového zistenia súdu prvej stolice len vtedy, ak v toto smere na odvolacom pojednávaní

a) znovu vykonal dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní, alebo

b) vykonal dôkazy, ktoré neboli vykonané na hlavnom pojednávaní.

### § 196

(1) V neprospech obvineného môže súd zmeniť rozsudok len na základe odvolania podaného prokurátorom v neprospech obvineného vo výroku o nárokoch poškodeného vzniknutých z trestného činu môže však súd zmeniť rozsudok v neprospech obvineného aj na základe odvolania podaného poškodeným.

(2) Ak súd zmení rozsudok v prospech obvineného z dôvodu, ktorý je na prospech aj spoluobvinenému, zmení rozsudok vždy aj v prospech tohoto spoluobvineného.

**§ 197**

Súd na odvolacom pojednávaní

a) urobí niektoré z rozhodnutí uvedených v §§ 179 až 183, ak tak mal urobiť už na neverejnom zasadaní alebo ak vyjdú až na odvolacom pojednávaní najavo skutočnosti odôvodňujúce niektoré z týchto rozhodnutí,

b) zamietne rozsudkom odvolanie preto, že nie je dôvodné, alebo

c) rozhodne sám vo veci rozsudkom (§§ 161 až 164), pričom zruší napadnutý rozsudok; ak je nesprávna len časť tohoto rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, môže odvolací súd zrušiť aj len túto časť; ak zruší hoc i len čiastočne, výrok o vine, zruší celý výrok o treste a vymeria trest znova.

Odročenie odvolacieho pojednávania

**§ 198**

(1) Súd odročí začaté odvolacie pojednávanie,

a) ak o to žiada obvinený pred prednesením rozsudku, proti ktorému odvolanie smeruje, vzhľadom na to, že lehota na prípravu (§ 188) bola skrátená,

b) ak nemá obvinený obhajcu, hoci ho musí mať (§ 146 a § 185 ods. 2), alebo

c) ak sa naň neustanoví obvinený, ktorému nebolo náležite doručené predvolanie na odvolacie pojednávanie; z tohto dôvodu však nemožno odročiť odvolacie pojednávanie, ak sa vedie konanie proti ušlému.

(2) Súd odročí začaté odvolacie pojednávanie aj z iných dôležitých, najmä vtedy,

a) ak sa neustanoví osoby, ktorej osobná účasť je na odvolacom pojednávaní potrebná a ktorej prítomnosť nemožno ihneď zabezpečiť, alebo

b) ak sa za odvolacieho pojednávania objaví potreba vykonať dôkazy, ktoré nemožno hneď vykonať.

**§ 199**

Pri pokračovaní v odročenom odvolacom pojednávaní prednesie predseda senátu podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak je to potrebné, najmä preto, že od odročenia odvolacieho pojednávania uplynul dlhší čas alebo že sa zmenilo zostavenie senátu, koná sa odvolacie pojednávanie znovu.

## PIATA HLAVA
## VEREJNÉ A NEVEREJNÉ ZASADANIE

### Prvý diel
### Predmet konania

**§ 200**
**Ochranné liečenie**

(1) O nariadení ochranného liečenia môže súd na návrh prokurátora rozhodnúť aj mimo hlavného a odvolacieho pojednávania, a to na verejnom zasadaní. V takom prípade musí mať obvinený obhajcu (§ 45).

(2) O upustení od ochranného liečenia rozhodne súd na návrh prokurátora na verejnom zasadaní. Návrh na upustenie od ochranného liečenia po výkone trestu odňatia slobody urobí prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva trest.

(3) O prepustení z ochranného liečenia rozhodne na návrh prokurátora, liečebného ústavu alebo zákonného zástupcu na verejnom zasadaní súd, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie.

(4) Proti rozhodnutiam podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

**§ 201**
**Zhabanie**

(1) O zhabaní môže súd na návrh prokurátora rozhodnúť aj mimo hlavného a odvolacieho pojednávania, a to na verejnom zasadaní. Pred rozhodnutím musí byť zúčastnená osoba pokiaľ možno vyslúchnutá.

(2) Proti rozhodnutiu o zhabaní je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

**§ 202**
**Podmienečné prepustenie**

(1) O tom, či sa má vykonať trest, ktorého výkon bol podmienečne odložený, a o tom, či sa podmienečne odsúdený osvedčil, rozhodne na návrh prokurátora súd, ktorý rozhodol v prvej stolici, a to na verejnom zasadaní. Proti týmto rozhodnutiam je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, môže súd urobiť so súhlasom prokurátora aj na neverejnom zasadaní.

**§ 203**
**Nápravné opatrenie**

O premene nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody rozhodne na návrh prokurátora súd, ktorý rozhodol v prvej stolici, a to na verejnom zasadaní. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

**§ 204**
**Zmena výmery trestu**

(1) Ak bol amnestiou celkom alebo sčasti odpustený trest za niektorý z trestných činov, pre ktoré bol obvinenému právoplatne uložený úhrnný alebo dodatkový trest, ktorý doteraz nebol celkom vykonaný, alebo ak bolo po povolení obnovy pre niektorý z takých trestných činov trestné stíhanie zastavené, určí sa premeraný trest za zvyšujúci trestný čin.

(2) Ak je obvinený vydaný alebo vyžiadaný z cudziny len pre niektorý z trestných činov, za ktoré mu bol uložený úhrnný alebo dodatkový trest, určí sa za tento trestný čin primeraný trest.

(3) Rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 robí na návrh prokurátora súd, ktorý v prvej stolici rozhodoval o úhrnnom alebo dodatkovom treste, a to na verejnom zasadaní. Proti týmto rozhodnutiam je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

### § 205
### Žiadosť o milosť

(1) Konanie o žiadosti o milosť vykonáva súd, ktorý vo veci koná hlavné pojednávanie alebo ktorý rozhodol v prvej stolici.

(2) Ak sa týka žiadosť o milosť len zahladenia odsúdenia, koná súd, ktorý by rozhodoval o zahladení odsúdenia (§ 206); toto ustanovenie sa nepoužije, ak ide o odsúdenie vojenským súdom.

(3) Ak súd spozná, že žiadosť o milosť nie je dôvodná, zamietne ju; ináč ju predloží so svojím návrhom nadriadenému súdu. Ak nezamietne žiadosť ani tento súd, predloží ju so svojím návrhom Ministerstvu spravodlivosti. Tieto rozhodnutia robí súd na neverejnom zasadaní.

(4) Ak to nariadi prezident republiky alebo minister spravodlivosti, nesmie byť žiadosť zamietnutá, ale musí byť s návrhom predložená. Ak to v takom prípade nariadi prezident republiky alebo minister spravodlivosti, výkon trestu sa odloží alebo preruší alebo sa v začatom trestnom konaní zatiaľ nepokračuje.

### § 206
### Zahladenie odsúdenia

(1) O zahladení odsúdenia rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo na žiadosť odsúdeného, jeho príbuzného v pokolení priamom, osvojiteľa, osvojenca alebo manžela, a to na neverejnom zasadaní.

(2) O zahladení odsúdenia príslušníka ozbrojeného zboru z povolania v činnej službe rozhoduje nižší vojenský súd, v obvode ktorého odsúdený koná službu, a to aj vtedy, ak nejde o odsúdenie vojenským súdom. O zahladení odsúdenia iných osôb rozhoduje ľudový súd, v obvode ktorého odsúdený v čase podania návrhu alebo žiadosti má alebo predtým naposledy mal bydlisko, a to aj vtedy, ak ide o odsúdenie vojenským súdom.

(3) Proti rozhodnutiu o zahladení je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

## Druhý diel
## Verejné zasadanie

### § 207
### Všeobecné ustanovenie

Na prítomnosť na verejnom zasadaní a na verejnosť, vedenie a otvorenie verejného zasadania sa použijú primerane ustanovenia §§ 143 až 145, 147 a 148.

### § 208
### Príprava verejného zasadania

(1) Predseda senátu zariadi všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania verejného zasadania, najmä vykoná dôkazy, ktoré by nemohli byť vykonané na verejnom zasadaní.

(2) Na verejné zasadanie predvolá predseda senátu osoby, ktorých osobná účasť na verejnom zasadaní je potrebná.

(3) O verejnom zasadaní upovedomí predseda senátu osobu, ktorá môže byť priamo podľa odseku 2; ak bola táto osoba predvolaná, upovedomí predseda senátu o verejnom zasadaní obhajcu alebo zmocnenca, a ak nie je svojprávna, aj jej zákonného zástupcu.

### § 209
### Prednesenie návrhu

Po otvorení verejného zasadania prednesie navrhovateľ svoj návrh. Ak nie je navrhovateľ prítomný, prečíta sa jeho návrh zo spisov.

### § 210
### Vykonávanie dôkazov

Po prednesení návrhu sa vykonávajú dôkazy. Na vykonávanie dôkazov sa použijú primerane ustanovenia §§ 151 až 156.

### § 211
### Skončenie verejného zasadania

(1) Po vykonaní dôkazov dá predseda senátu slovo na konečné návrhy.

(2) Po konečných návrhoch odoberie sa súd na záverečnú poradu. Súd môže pri rozhodovaní prihliadať len na tie dôkazy, ktoré boli vykonané na verejnom zasadaní.

(3) Rozhodnutie súdu s podstatnými dôvodmi vyhlási predseda senátu.

### § 212
### Odročenie verejného zasadania

(1) Súd odročí začaté verejné zasadanie z dôležitých dôvodov, najmä vtedy,

a) ak sa neustanoví osoba, ktorej osobná účasť na verejnom zasadaní je potrebná a ktorej prítomnosť nemožno hneď zabezpečiť, alebo

b) ak sa objaví za verejného zasadania potreba vykonať dôkazy, ktoré nemožno hneď vykonať.

(2) Pri pokračovaní v odročenom verejnom zasadaní prednesie predseda senátu podstatný obsah, doterajšieho pojednávania. Ak je to potrebné, najmä preto, že od odročenia verejného zasadania uplynul dlhší čas alebo že sa zmenilo zostavenie senátu, koná sa verejné zasadanie znovu.

## Tretí diel
## Neverejné zasadanie

### § 213

Na neverejnom zasadaní rozhoduje súd, len kde to zákon pripúšťa alebo kde nie je výslovne ustanovené, že sa rozhoduje na hlavnom alebo na odvolacom pojednávaní alebo na verejnom zasadaní.

### § 214

Pred určením neverejného zasadania zariadi predseda senátu všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania neverejného zasadania, najmä vykoná potrebné dôkazy.

### § 215

Prokurátor má právo zúčastniť sa na neverejnom zasadaní; iné osoby sú z účasti vylúčené.

## ŠIESTA HLAVA
## ZMENA PRÁVOPLATNÉHO ROZHODNUTIA

### Prvý diel
### Sťažnosť pre porušenie zákona

#### § 216

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, môžu generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu podať na Najvyššom súde sťažnosť pre porušenie zákona; generálny prokurátor ju môže podať i proti právoplatnému rozhodnutiu prokurátora.

(2) Proti rozhodnutiu o sťažnosti pre porušenie zákona nie je ďalšia sťažnosť prípustná.

#### § 217

O sťažnosti pre porušenie zákona rozhoduje Najvyšší súd na verejnom zasadaní, pokiaľ o nej nerozhoduje v pléne. So súhlasom generálneho prokurátora možno upustiť od upovedomenia osôb uvedených v § 208 ods. 3.

#### § 218

(1) Ak je sťažnosť pre porušenie zákona dôvodná, vysloví Najvyšší súd rozsudkom, že bol napadnutým rozhodnutím porušený zákon.

(2) Ak bol porušený zákon v neprospech obvineného, alebo ak to navrhne generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu do šiestich mesiacov po právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, Najvyšší súd zároveň s výrokom uvedeným v odseku 1 zruší napadnuté rozhodnutie a

a) rozhodne sám vo veci, alebo

b) nariadi prokurátorovi alebo súdu, o rozhodnutie ktorého ide, alebo inému prokurátorovi alebo súdu, aby vec znova prejednal a rozhodol; pri novom rozhodovaní je prokurátor alebo súd viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil Najvyšší súd.

(3) Ak je nezákonná len časť napadnutého rozhodnutia a možno ju oddeliť od ostatných, môže Najvyšší súd obmedziť svoje opatrenie podľa odseku 2 len na túto časť.

#### § 219

Ak bola podaná sťažnosť pre porušenie zákona proti rozhodnutiu, ktorým bol porušený zákon v neprospech obvineného, môže generálny prokurátor nariadiť odloženie alebo prerušenie výkonu trestu.

### Druhý diel
### Obnova

#### § 220
#### Podmienky

(1) Ak sa skončilo trestné stíhanie právoplatným rozsudkom alebo uznesením súdu o zastavení, možno v trestnom stíhaní pre ten istý skutok pokračovať alebo znovu ho začať len vtedy, ak bolo trestné stíhanie obnovené.

(2) Trestné stíhanie možno na návrh oprávnenej osoby obnoviť,

a) ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu predtým neznáme, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste, alebo

b) ak vyjde najavo, že sa prokurátor alebo sudca v pôvodnom konaní dopustil trestného porušenia úradnej povinnosti, ktoré mohlo mať vplyv na rozhodnutie.

(3) Trestné stíhanie možno v neprospech obvineného obnoviť len vtedy, ak trestnosť činu dosiaľ nezanikla.

### § 221
### Oprávnené osoby

(1) V neprospech obvineného môže navrhnúť obnovu len prokurátor.

(2) Okrem obvineného môžu v jeho prospech podať návrh na obnovu osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie; môžu tak urobiť aj po smrti obvineného. Osoby, ktoré by mohli podať odvolanie v prospech obvineného aj proti jeho vôli, môžu proti jeho vôli podať aj návrh na obnovu.

(3) Ak sa dozvie súd alebo úrad o okolnosti, ktorá môže odôvodniť návrh na obnovu, oznámi ju prokurátorovi, ktorý je činný pri súde, ktorý konal v prvej stolici. Ak ide o okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť návrh na obnovu v prospech odsúdeného, a prokurátor taký návrh nepodá sám, upovedomí o nej odsúdeného, alebo ak to nie je možné, inú osobu oprávnenú na podanie návrhu.

### § 222
### Pôsobnosť súdu

O návrhu na obnovu rozhoduje súd, ktorý vo veci rozhodol v prvej stolici; aj keď v prvej stolici rozhodol ľudový súd, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský súd, ak to navrhne krajský prokurátor s odôvodnením, že vzhľadom na skutočnosti alebo na dôkazy, ktoré vyšli najavo, ide o trestný čin náležiaci do pôsobnosti krajského prokurátora.
Konanie o návrhu na obnovu

### § 223

(1) O návrhu na obnovu rozhodne súd na verejnom zasadaní; zamietnuť návrh na obnovu preto, že bol podaný neoprávnenou osobou, môže súd aj na neverejnom zasadaní. Ak spozná, že návrh na obnovu nie je dôvodný alebo že bol podaný neoprávnenou osobou, zamietne ho; ináč obnovu povolí a pôvodné rozhodnutie zruší, avšak len potiaľ, pokiaľ je návrh na obnovu dôvodný. Proti rozhodnutiu o návrhu na obnovu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Ak súd povolí obnovu v prospech obvineného z dôvodu, ktorý je na prospech aj spoluobvinenému, povolí obnovu vždy aj v prospech tohto spoluobvineného.

### § 224

(1) Ak možno očakávať, že návrh na obnovu podaný v prospech obvineného bude úspešný, odloží prokurátor výkon trestu smrti až do rozhodnutia o návrhu na obnovu. Z toho istého dôvodu môže prokurátor na ten istý čas odložiť alebo prerušiť aj výkon iných trestov.

(2) Ak sa na obvinenom vykonáva trest odňatia slobody uložený mu zrušeným rozsudkom, rozhodne súd po právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu bezodkladne o väzbe obvineného.

### § 225
### Konanie po povolení obnovy

(1) Ak prokurátor po povolení obnovy vezme obžalobu späť, skôr než bolo začaté hlavné pojednávanie, vracia sa vec do stavu vyšetrovania. Ináč sa koná nové hlavné pojednávanie na základe pôvodnej obžaloby. Za súhlasu prokurátora a obvineného možno konať hlavné pojednávanie hneď po vyhlásení uznesenia povoľujúceho obnovu, ak sa oprávnené osoby výslovne vzdali sťažnosti proti tomuto uzneseniu.

(2) Ak bola obnova povolená iba v prospech obvineného, nemožno mu novým rozsudkom uložiť trest prísnejší, než aký mu bol uložený v pôvodnom konaní.

(3) Ak bola obnova povolená v prospech obvineného, čas od právoplatnosti prvého rozsudku do právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu sa do premlčacej doby nezapočítava.

(4) Ak bola povolená obnova v prospech obvineného, neprekáža jeho smrť vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel.

## SIEDMA HLAVA
## ODCHÝLKY PRE OSOBITNÉ KONANIE

### § 226
### Všeobecné ustanovenia

Pokiaľ z jednotlivých ustanovení tejto hlavy nevyplýva ináč, použijú sa pre jednotlivé osobitné spôsoby konania aj ostatné ustanovenia tohto zákona.

### Prvý diel
### Konanie pred Najvyšším súdom ako súdom prvej stolice

### § 226a

Ak podá generálny prokurátor obžalobu na Najvyššom súde alebo ak prejednáva Najvyšší súd vec, ktorá bola podľa § 21a ods. 2 odňatá pred skončením hlavného pojednávania inému súdu, koná Najvyšší súd vo veci podľa ustanovení upravujúcich konanie pred krajským súdom v prvej stolici.

### Druhý diel
### Konanie proti mladistvým

### § 227
### Príslušnosť

(1) Ak to vyžaduje prospech mladistvého, postúpi príslušný prokurátor alebo, na jeho návrh, príslušný súd vec tomu prokurátorovi alebo súdu, v obvode ktorého je bydlisko mladistvého alebo na ktorom je z iných dôvodov trestné konanie so zreteľom na záujem mladistvého najúčelnejšie.

(2) Proti mladistvému a osobe staršej než osemnásť rokov sa vykonáva spoločné konanie len vtedy, ak sú pre to dôležité dôvody. Pokiaľ ide o mladistvého, použijú sa aj v tomto spoločnom konaní ustanovenia §§ 228 až 236.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v odbore vojenského súdnictva.

### § 228
### Zistenie pomerov mladistvého

(1) V konaní treba čo najdôkladnejšie zistiť aj všetky skutočnosti dôležité pre posúdenie, či má byť nariadená ochranná výchova mladistvého.

(2) O trestnom stíhaní mladistvého treba upovedomiť orgán verejnej starostlivosti o mládež.

### § 229
### Väzba

Väzba mladistvého je prípustná len vtedy, ak účel väzby nemožno dosiahnuť ináč.

### § 230
### Zastavenie trestného stíhania

Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie aj vtedy, ak je tu niektorý z dôvodov, pre ktoré by súd mohol upustiť od potrestania mladistvého.

### § 231
### Povinná obhajoba

(1) V prípravnom konaní musí mať mladistvý obhajcu, ak to prokurátor uzná za potrebné; ak je mladistvý vo väzbe, musí však mať obhajcu vždy (§ 45).

(2) Okrem prípadov, keď musí mať obhajcu každý obvinený, musí mladistvý mať obhajcu vždy na hlavnom pojednávaní a v odvolacom konaní.

### § 232
### Príprava hlavného a odvolacieho pojednávania a verejného zasadania

(1) Obžaloba podaná na ľudovom súde sa doručí aj orgánu verejnej starostlivosti o mládež.

(2) Na hlavné a odvolacie pojednávanie a na verejné zasadanie predvolá predseda senátu aj zákonného zástupcu mladistvého alebo toho, kto bdie nad mladistvým. Ak sa taká osoba neustanoví bez dostatočného ospravedlnenia, možno ju predviesť; na to a na iné následky neustanovenia sa (§§ 73 až 75) musí byť v predvolaní upozornená.

(3) O hlavnom a odvolacom pojednávaní a o verejnom zasadaní upovedomí predseda senátu aj orgán verejnej starostlivosti o mládež.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nepoužijú v odbore vojenského súdnictva.

### § 233
### Vylúčenie verejnosti

Na hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní smie súd vylúčiť verejnosť aj vtedy, ak je to na prospech mladistvého.

### § 234
### Hlavné a odvolacie pojednávanie a verejné zasadanie

(1) Na hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní má aj zástupca orgánu verejnej starostlivosti o mládež právo robiť návrhy a dávať vyslúchaným osobám otázky. Slovo na záverečné

reči mu prislúcha až po mladistvom. Tieto ustanovenia sa nepoužijú v odbore vojenského súdnictva.

(2) Predseda senátu môže mladistvému rozkázať, aby sa pri niektorej časti hlavného alebo odvolacieho pojednávania alebo verejného zasadania vzdialil z pojednávacej siene, ak je obava, že by táto časť pojednávania mohla nepriaznivo pôsobiť na jeho mravný vývoj. Po návrate mladistvého do pojednávacej siene oznámi mu predseda senátu podstatný obsah pojednávania, konaného v jeho neprítomnosti, aby sa k nemu mohol vyjadriť.

### § 235
### Ochranná výchova

(1) O nariadení ochrannej výchovy mladistvého môže súd na návrh prokurátora rozhodnúť aj mimo hlavného a odvolacieho pojednávania, a to na verejnom zasadaní.

(2) O upustení od ochrannej výchovy rozhodne súd na návrh prokurátora na verejnom zasadaní. Návrh na upustenie od ochrannej výchovy po výkone trestu odňatia slobody urobí prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva trest.

(3) O prepustení z ochrannej výchovy rozhodne na verejnom zasadaní súd, v obvode ktorého sa vykonáva ochranná výchova, a to na návrh prokurátora, výchovného ústavu alebo zákonného zástupcu mladistvého.

(4) Proti rozhodnutiam podľa odsekov 1až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

### § 236
### Osoby oprávnené podať opravné prostriedky

(1) Odvolanie v prospech mladistvého môže podať, a to i proti jeho vôli, aj orgán verejnej starostlivosti o mládež; lehota na podanie odvolania sa mu začína tým istým dňom ako mladistvému.

(2) Sťažnosť v prospech mladistvého môže podať aj jeho príbuzný v pokolení priamom, osvojiteľ a manžel a proti vôli mladistvého aj orgán verejnej starostlivosti o mládež; lehota na podanie sťažnosti sa im začína tým istým dňom ako mladistvému.

### § 237
### Spoločné ustanovenia

Ustanovenia tohto dielu sa nepoužijú,

a) ak sa vykonáva trestné konanie o trestných činoch, ktoré obvinený spáchal jednak pred dovŕšením osemnástym rokom, jednak po ňom, a zákon na trestný čin spáchaný po dovŕšenom osemnástom roku ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší, alebo

b) ak nedošlo k trestnému stíhaniu pred dovŕšením devätnástym rokom obvineného.

## Tretí diel
## Konanie proti ušlému

### § 238

Ak nemôže byť osoba, na ktorú bola podaná obžaloba, postavená pred súd, pretože sa vyhýba trestnému stíhaniu pobytom v cudzine alebo ukrývaním, vykonáva súd na návrh prokurátora konanie proti ušlému; návrh možno urobiť zároveň s podaním obžaloby.

### § 239

V konaní proti ušlému musí mať obvinený obhajcu (§ 45).

### § 240

Všetky písomnosti, určené pre obvineného sa doručia len obhajcovi. Predvolanie na hlavné a odvolacie pojednávanie sa okrem toho spravidla uverejní vhodným spôsobom.

### § 241

Obhajca ustanovený obvinenému má rovnaké práva ako obvinený.

## Štvrtý diel
## Konanie o vydaní do cudziny

### § 242
### Predbežné vyšetrenie

(1) Okresný prokurátor, ktorému Ministerstvo spravodlivosti zaslalo žiadosť cudzieho štátu o vydanie obvineného alebo ktorý sa dozvedel o trestnom čine, pre ktorý by cudzí štát mohol žiadať o vydanie obvineného, začne predbežné vyšetrenie. Účelom predbežného vyšetrenia je zistiť, či tu sú podmienky pre vydanie.

(2) V konaní o vydanie do cudziny musí mať obvinený obhajcu (§ 45).

(3) Prokurátor vyslúchne obvineného o obsahu žiadosti o vydanie. Ak obvinený uvádza okolnosti vyvracajúce podozrenie a ponúka o nich dôkazy, ktoré možno bez prieťahu vykonať, vzťahuje sa predbežné vyšetrenie aj na ne.

### § 243
### Rozhodnutie súdu

(1) Po skončení predbežného vyšetrenia sa ľudový súd na návrh prokurátora na neverejnom zasadaní uznesie, či považuje vydanie obvineného za prípustné, a predloží vec krajskému súdu.

(2) Krajský súd rozhodne, či je vydanie prípustné, a predloží vec Ministerstvu spravodlivosti.

(3) Ak má minister spravodlivosti pochybnosti o správnosti rozhodnutia krajského súdu, môže vec predložiť Najvyššiemu súdu na preskúmanie tohto rozhodnutia.

### § 244
### Povolenia a vykonanie vydania

(1) Vydanie povoľuje minister spravodlivosti.

(2) Minister spravodlivosti môže povoliť vydanie len vtedy, ak krajský súd, alebo ak ide o prípad uvedený v § 243 ods. 3, Najvyšší súd rozhodol, že vydanie je prípustné.

(3) Povolené vydanie vykoná okresný prokurátor.

### § 245
### Zatknutie a väzba

(1) Ak bolo rozhodnuté, že vydanie je prípustné, vydá predseda senátu na návrh prokurátora rozkaz na zatknutie obvineného; rozkaz na zatknutie vydá predseda senátu aj pred rozhodnutím, že vydanie je prípustné, ak to navrhne prokurátor preto, že je to potrebné na zamedzenie úteku obvineného.

(2) Predseda senátu obvineného hneď z väzby prepustí, ak Najvyšší súd rozhodne, že vydanie nie je prípustné, alebo ak to nariadi minister spravodlivosti.

### § 246
### Rozšírenie vydania na iný trestný čin

Ak žiada štát, ktorému bol obvinený vydaný, aby ho mohol stíhať pre iný trestný čin, než pre ktorý bolo vydanie povolené, alebo aby na obvinenom mohol byť vykonaný trest uložený pre iný trestný čin, než pre ktorý bolo vydanie povolené, použijú sa primerane ustanovenia §§ 242 až 244.

## Piaty diel
## Konanie za stanného práva

### § 247
### Vyhlásenie stanného práva

(1) Minister národnej bezpečnosti po dohode s ministrom vnútra, spravodlivosti a národnej obrany môže vyhlásiť stanné právo, keď sa v obzvlášť nebezpečnej miere rozmáha niektorý z týchto trestných činov: sabotáž (§§ 84 a 85 tr. zák.), ublíženie ústavnému činiteľovi na zdraví (§§ 105 a 106 tr. zák.), násilie na ústavnom činiteľovi (§ 108 tr. zák.), nedovolené ozbrojovanie (§§ 120 a 121 tr. zák.), ohrozenie zásobovania (§ 134 tr. zák.), násilie na verejných zboroch (§ 154 tr. zák.), násilie na verejnom činiteľovi (§ 177 tr. zák.), všeobecné ohrozenie podľa §§ 190 a 191 tr. zák., vražda (§ 216 tr. zák.), lúpež (§ 232 tr. zák.), zbehnutie (§§ 273 a 274 tr. zák.), vzpura (§ 276 tr. zák.) alebo násilie proti obyvateľstvu (§ 299 tr. zák.). Ak treba zabrániť iba určitému spôsobu páchania týchto trestných činov, obmedzí sa stanné právo len na tieto prípady.

(2) Stanné právo sa obmedzí na územie alebo na útvary ozbrojených zborov, pre ktoré je potrebné.

(3) Stanné právo sa vyhlási vo všetkých obciach a u všetkých útvarov, pre ktoré je nariadené, a to takým spôsobom, aby vošlo čo najskôr do všeobecnej známosti. Vo vyhláške sa uvedú trestné činy, ktorých sa stanné právo týka, a územie a útvary, na ktoré sa vzťahuje. Pripojí sa hrozba, že každý, kto po vyhlásení spácha taký trestný čin, bude súdený v stannom konaní a potrestaný smrťou.

### § 248
### Účinky stanného práva

(1) Kto po vyhlásení stanného práva spácha trestný čin, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, potresce sa smrťou. Ak bola výkonom trestu smrti na jednom alebo niekoľkých odsúdených daná výstraha dostačujúca pre obnovenie poriadku, môže súd pre závažné poľahčujúce okolnosti namiesto trestu smrti uložiť trest odňatia slobody doživotne alebo na pätnásť až dvadsaťpäť rokov.

(2) Ak po vyhlásení stanného práva spácha trestný čin, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, mladistvý, potresce sa odňatím slobody na päť až dvadsať rokov; zníženie tohto trestu je vylúčené.
Stanné konanie

### § 249

(1) V stannom konaní sa prejednávajú len tie trestné činy, pre ktoré bolo stanné právo vyhlásené, a to len pokiaľ boli spáchané po vyhlásení stanného práva a na území alebo príslušníkom útvarov, pre ktoré bolo vyhlásené.

(2) Stanné konanie nemožno vykonávať proti osobe, ktorá nebola pristihnutá pri čine samom, alebo ktorú nemožno bez prieťahov usvedčiť alebo ktorá je ťažko chorá alebo tehotná; v takom prípade sa koná podľa všeobecných predpisov.

### § 250

(1) Stanné konanie sa začne na návrh okresného prokurátora. Tento návrh nahradzuje obžalobu.

(2) V stannom konaní musí mať obvinený obhajcu (§ 45).

### § 251

(1) Celé konanie sa od začiatku do konca vykonáva na ľudovom súde na spôsob hlavného pojednávania a musí sa skončiť najneskoršie do sedemdesiatdva hodín od toho času, keď bol obvinený postavený pred súd.

(2) Ak sa vykonáva spoločné konanie proti niekoľkým obvineným, nesmie sa konanie proti jednému z obvinených zdržovať pátraním po ostatných.

### § 252

(1) Súd môže obvineného uznať vinným len vtedy, ak pre to hlasujú všetci členovia senátu. Ak nebude obvinený uznaný vinný alebo ak nemožno konanie skončiť do sedemdesiatdva hodín od toho času, keď bol obvinený postavený pred súd, postúpi súd vec kompetentnému prokurátorovi na konanie podľa všeobecných predpisov.

(2) Proti rozsudku niet odvolania.

### § 253
### Zrušenie stanného práva

(1) Ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, minister národnej bezpečnosti po dohode s ministrom vnútra, spravodlivosti a národnej obrany zruší stanné právo a verejne to vyhlási.

(2) Všetky veci, v ktorých v čase, keď sa súd dozvedel, že bolo stanné právo zrušené, ešte nebol vyhlásený rozsudok, ako aj tie, v ktorých trest smrti ešte nebol vykonaný postúpi súd kompetentnému prokurátorovi na konanie podľa všeobecných predpisov. Nevykonaný rozsudok, ktorým bol uložený trest smrti, stráca platnosť.

## Šiesty diel
## Poľné konanie

Všeobecné ustanovenia

### § 254

(1) Ustanovenia o poľnom konaní možno použiť v odbore vojenského súdnictva.

(2) Začiatok a koniec času, v ktorom sa použijú ustanovenia o poľnom konaní, určí

a) vláda so súhlasom prezidenta republiky, alebo

b) za zvýšeného ohrozenia vlasti minister národnej obrany.

(3) Ak nie je poľné konanie obmedzené iba na niektoré územia alebo na niektoré útvary, použijú sa ustanovenia o poľnom konaní pre celý odbor vojenského súdnictva.

**§ 255**

V poľnom konaní možno disciplinárne vybaviť trestné činy uvedené v druhej až deviatej hlave osobitnej časti trestného zákona, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje 2 roky.

**§ 256**

zrušený.

**§ 257**
**Pôsobnosť poľného konania**

(1) Prípravné konanie o trestných činoch osôb, ktoré boli dopadnuté alebo v čase, keď trestný čin vyšiel najavo, sa zdržujú v dosahu moci veliteľa, u ktorého je zriadený poľný súd, koná prokurátor činný pri tomto súde. Ak je takto kompetentných prokurátorov niekoľko, vykonáva prípravné konanie ten, ktorý prvý urobil opatrenie, smerujúce k stíhaniu obvineného.

(2) Ak nemožno zistiť, ktorý poľný prokurátor je kompetentný podľa odseku 1, vykonáva prípravné konanie poľný prokurátor, ktorý sa najskôr dozvedel o trestnom čine. Ak sa dodatočne zistí, ktorý poľný prokurátor je kompetentný podľa odseku 1, možno vec postúpiť tomuto prokurátorovi.

(3) Poľný prokurátor, ktorý vykonáva prípravné konanie podľa odseku 1 alebo 2, môže vec postúpiť prokurátorovi, v dosahu alebo obvode ktorého bol trestný čin spáchaný alebo obvinený má pobyt, ak je to v záujme urýchlenia konania alebo z iných dôležitých dôvodov vhodné.

**§ 258**
**Konanie pred jediným sudcom**

(1) Na nižšom poľnom súde vykonáva súdnu moc vojenský sudca bez účasti sudcov z ľudu,

a) ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje dva roky, alebo

b) ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, avšak nižší poľný prokurátor navrhne, aby nebol uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky; ak nepovažuje jediný sudca tento trest za dostačujúci, predloží vec senátu, ktorý vo veci rozhodne.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 má jediný sudca práva a povinnosti senátu a predsedu senátu.

(3) Na hlavnom pojednávaní pred jediným sudcom môže právomoc nižšieho poľného prokurátora vykonávať ktorýkoľvek dôstojník, určený na to veliteľom, u ktorého je nižší poľný súd zriadený.

### § 259
### Obhajca

V poľnom konaní môže byť obhajcom ktorýkoľvek dôstojník.

### § 260
### Príprava odvolacieho pojednávania

Na odvolacie pojednávanie predvolá predseda senátu obvineného len vtedy, ak považuje jeho osobnú účasť ma odvolacom pojednávaní za potrebnú.

### § 261
### Konanie v priestore vojnových operácií

(1) Proti rozhodnutiu poľného prokurátora alebo poľného súdu, pokiaľ sú činní v priestore vojnových operácií, nie sú opravné prostriedky prípustné. Na ktorých prokurátorov a súdy sa toto ustanovenie vzťahuje, určí minister národnej obrany.

(2) Súd uvedený v odseku 1 nemôže konať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného; práve tak nemôže konať proti ušlému.

### § 262
### Konanie o milosti

(1) ak je obvinený právoplatne odsúdený na trest smrti, uznesie sa poľný súd, ktorý vo veci rozhodol s konečnou platnosťou, či odporúča odsúdeného na milosť a aký trest by bol primeraný, keby ju dostal, a predloží vec veliteľovi, u ktorého je zriadený vyšší poľný súd.

(2) Veliteľ uvedený v odseku 1 rozhodne, či sa má vec postúpiť na rozhodnutie o udelení milosti, alebo či sa má trest vykonať.

(3) Ak rozhodol vo veci s konečnou platnosťou nižší poľný súd, môže veliteľ pred rozhodnutím podľa odseku 2 predložiť vec vyššiemu poľnému súdu na preskúmanie podľa obdoby ustanovení § 218. Ak ponechá vyšší poľný súd rozsudok v platnosti, vráti vec veliteľovi

(4) Ak nie je v niektorom priestore obkľúčenom nepriateľom žiaden vyšší poľný súd, vykonáva práva veliteľa uvedené v odsekoch 2 a 3 veliteľ v obkľúčenom priestore najvyšší.

### § 263
### Stanné právo

(1) Právo vyhlásiť a zrušiť stanné právo prislúcha ministrovi národnej obrany; minister národnej obrany môže toto právo preniesť na veliteľa, u ktorého je riadený vyšší poľný súd.

(2) V poľnom konaní možno stanné právo vyhlásiť pre všetky trestné činy, na ktoré zákon ustanovuje trest smrti, trest doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej jeden rok.
Postup pri vyhlásení a zrušení poľného konania

### § 264

(1) Pri vyhlásení poľného konania sa preruší trestné stíhanie osôb, ktoré sú povolané na vojenskú činnú službu alebo na osobitnú službu alebo ktoré takú službu konajú. Toto ustanovenie sa nepoužije, ak ustanovuje zákon na trestný čin, ktorý je predmetom konania, trest smrti, trest

doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

(2) Neprerušené veci sa predložia generálnemu prokurátorovi a v konaní pred súdom Najvyššiemu súdu; tento prokurátor alebo súd potom určí, ktorý vojenský prokurátor alebo vojenský súd má v konaní pokračovať.

(3) Ak v niektorej neprerušenej veci uvedenej v odseku 2 bol už vyhlásený rozsudok, ktorý doteraz nenadobudol právoplatnosť, pokračuje v konaní ako odvolací súd Najvyšší súd podľa ustanovení o odvolaní a odvolacom pojednávaní; právomoc vyššieho vojenského prokurátora potom vykonáva generálny prokurátor. Ak Najvyšší súd taký rozsudok zruší a odkáže vec na nové prejednanie, určí zároveň, ktorý vojenský súd má vec prejednať.

(4) Ak sa obvinený, ktorého trestné stíhanie bolo podľa odseku 1 prerušené, osvedčil v službe proti nepriateľovi a nebol počas poľného konania znovu odsúdený, možno trestné stíhanie zastaviť.

**§ 265**

Ak sa skončí platnosť poľného konania, pokračuje v konaní podľa ostatných ustanovení tohto zákona vojenský prokurátor alebo vojenský súd, v obvode ktorého má obvinený pobyt.

## ÔSMA HLAVA
## VÝKON ROZHODNUTÍ

### § 266
### Vykonateľnosť rozhodnutí

(1) Rozhodnutie sa vykoná,

a) ak zákon nepripúšťa proti nemu opravný prostriedok, alebo

b) ak zákon proti nemu síce opravný prostriedok pripúšťa, avšak výslovne ustanovuje, že opravný prostriedok nemá odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie, proti ktorému zákon pripúšťa opravný prostriedok, ktorý má odkladný účinok, sa vykoná, ak

a) opravný prostriedok nebol podaný v lehote,

b) oprávnené osoby sa opravného prostriedku výslovne vzdali alebo ho vzali späť, alebo

c) podaný opravný prostriedok bol zamietnutý.

(3) Odvolanie smerujúce len proti výroku o nárokoch poškodeného vzniknutých z trestného činu nebráni tomu, aby ostatné časti rozsudku boli vykonané; to isté platí o odvolaní smerujúcom len proti výroku, ktorý sa priamo dotýka zúčastnenej osoby.

(4) Ak má opravný prostriedok , ktorý bol premeškaný, odkladný účinok, nemožno rozhodnutie, proti ktorému opravný prostriedok smeruje, vykonať až do rozhodnutia o žiadosti o navrátenie lehoty.

## Prvý diel
## Výkon trestov a ochranných opatrení

### § 267
### Všeobecné ustanovenia

Prokurátor činný pri súde, ktorý vo veci rozhodol v prvej stolici, zariadi všetko, čo je potrebné na výkon trestu alebo ochranného opatrenia, najmä upovedomí úrady a verejné orgány, ktorým prislúcha urobiť v tejto veci nejaké opatrenie.
Výkon trestu smrti

### § 268

(1) Ak neprekáža nič výkonu testu smrti, oznámi predseda senátu alebo iný ním poverený sudca odsúdenému, že trest smrti sa vykoná.

(2) Prokurátor povolí najbližším príbuzným odsúdeného, obhajcovi, duchovnému a pokiaľ možno aj iným osobám, s ktorými si odsúdený želá hovoriť, jeho návštevu.

(3) Na tehotnej žene sa trest smrti vykonať nesmie.

### § 269

(1) Trest smrti sa vykoná za prítomnosti predsedu senátu, prokurátora, zapisovateľa, veliteľa ústavu, v ktorom odsúdený bol naposledy vo väzbe, lekára, ktorý má zistiť smrť, a ak o to žiada odsúdený, aj duchovného. Ktoré ďalšie osoby smú byť prítomné pri výkone trestu smrti, ustanoví osobitný predpis.

(2) Za zvýšeného ohrozenia vlasti určí prokurátor, či sa trest smrti vykoná obesením či zastrelením.

(3) Pred popravou prečíta predseda senátu rozsudok, pokiaľ sa týka odsúdeného, a to bez odôvodnenia.

(4) Zápisnica o výkone trestu smrti musí obsahovať aj údaje o tom, kedy podľa zistenia lekára nastala smrť.

### § 270

Trest smrti vyhlásený v stannom konaní sa vykoná spravidla verejne, a to tri až dvanásť hodín po vyhlásení rozsudku.
Výkon trestu odňatia slobody

### § 271
### Nariadenie výkonu trestu

(1) Ak je odsúdený vo väzbe, nariadi prokurátor, aby bol trest odňatia slobody vykonaný.

(2) Ak odsúdený nie je vo väzbe a niet obavy, že ujde, môže mu prokurátor poskytnúť primeranú lehotu na nastúpenie trestu, aby si mohol predtým obstarať svoje veci. Táto lehota nesmie byť dlhšia než pätnásťdňová.

(3) Ak nenastúpi odsúdený trest v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je odôvodnená obava, že ujde, nariadi prokurátor jeho okamžité predvedenie.

### § 271a
### Započítanie väzby a trestu

(1) O započítaní väzby a trestu rozhodne prokurátor, a to spravidla zároveň nariadením výkonu trestu.

(2) Proti rozhodnutiu uvedenému v odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

Odklad výkonu trestu

### § 272

(1) Prokurátor odloží na potrebný čas výkon trestu odňatia slobody, keby jeho výkonom bol ohrozený život alebo zdravie odsúdeného.

(2) Výkon trestu odňatia slobody odloží prokurátor aj vtedy, ak má byť trest vykonaný na tehotnej žene, a to až na šesť mesiacov po pôrode. Trest odňatia slobody sa môže na tehotnej žene vykonať len vtedy, ak je tak krátkeho trvania, že pôrod za výkonu trestu pravdepodobne nenastane a výkonom trestu nebude ohrozené zdravie tehotnej ženy alebo zdravie očakávaného dieťaťa. Ak by výkonom trestu na matke bol ohrozený život alebo zdravie jej novorodeného dieťaťa, možno výkon trestu odložiť až na jeden rok po pôrode.

### § 273

Výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho jeden rok môže prokurátor na žiadosť odsúdeného z dôležitých dôvodov odložiť na čas najviac troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ak tomu nebráni všeobecný záujem. Ak je obava, že odsúdený ujde alebo že ináč zneužije odklad výkonu trestu, prokurátor odklad odvolá.

Prerušenie výkonu trestu

### § 274

(1) Ak je odsúdený, na ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, postihnutý ťažkou chorobou, môže prokurátor výkon trestu na potrebný čas prerušiť.

(2) Pre naliehavé rodinné dôvody môže prokurátor výkon trestu na žiadosť odsúdeného prerušiť najdlhšie na pätnásť dní, ak tomu nebráni všeobecný záujem.

(3) Rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 robí prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva trest.

### § 275

(1) Ako odmenu za pracovný výkon a za dobré správanie sa odsúdeného môže prokurátor výkon trestu na žiadosť odsúdeného prerušiť najviac na pätnásť dní, a to aj opätovne. Tento čas sa započítava do trestu.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 robí prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva trest.

### § 276
### Upustenie od výkonu trestu

(1) Prokurátor môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak odsúdený bol alebo má byť vydaný alebo vyhostený.

(2) ak nedôjde k vykonaniu vydania alebo vyhostenia alebo ak sa vráti vydaný alebo vyhostený, trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok sa vykoná.

### § 277
### Odklad a prerušenie výkonu trestu a upustenie od jeho výkonu u vojakov

(1) Výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho päť rokov alebo zvyšku trestu odňatia slobody neprevyšujúceho ten istý čas prokurátor odloží alebo preruší, ak bol odsúdený za zvýšeného ohrozenia vlasti povolaný nastúpiť mimoriadnu vojenskú službu. Vojenský prokurátor tak môže urobiť aj vtedy, ak odsúdený za zvýšeného ohrozenia vlasti mimoriadnu vojenskú službu už koná.

(2) Ak sa odsúdený, ktorému bol výkon trestu podľa odseku 1 odložený alebo prerušený, osvedčil v službe proti nepriateľovi a nebol v čase konania mimoriadnej vojenskej služby znovu odsúdený, môže prokurátor od výkonu trestu alebo jeho zvyšku celkom alebo sčasti upustiť. Ak upustí prokurátor celkom od výkonu trestu alebo jeho zvyšku, považuje sa trest za vykonaný dňom, keď bol odložený alebo prerušený.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na osoby odsúdené za niektorý z trestných činov, uvedených v prvej hlave osobitnej časti trestného zákona, na trest odňatia slobody najmenej jeden rok.

(4) Prokurátor odloží alebo preruší výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho šesť mesiacov, ak je odsúdený povolaný za výkon základnej vojenskej služby. Ak odsúdený za výkonu tejto služby nespáchal trestný čin a konal riadne vojenskú službu, upustí prokurátor od výkonu trestu alebo jeho zvyšku; v takom prípade sa trest považuje za vykonaný dňom, keď bol odložený alebo prerušený.
Podmienečné prepustenie a zaradenie odsúdeného do prechodného ústavu

### § 278

(1) Rozhodnutie týkajúce sa podmienečného prepustenia, umiestnenia odsúdeného v prechodnom ústave (§ 279) a zaradenia odsúdeného do tohoto ústavu po odpykaní trestu (§ 36 tr. zák.), robí komisia pre podmienečné prepustenie, v obvode ktorej na odsúdenom je alebo bol trest odňatia slobody vykonávaný.

(2) Komisia pre podmienečné prepustenie je zriadená pri krajskom súde; skladá sa zo sudcu vymenovaného ministrom spravodlivosti, ktorý predsedá, a z dvoch sudcov z ľudu.

### § 279

Odsúdený, u ktorého sú inak splnené podmienky pre podmienečné prepustenie, môže byť umiestnený na dobu zvyšku trestu v prechodnom ústave, ak by jeho podmienečné prepustenie odporovalo účelu trestu; toto opatrenie sa môže odvolať, ak to odôvodňuje chovanie sa odsúdeného.

### § 279a

(1) Komisia pre podmienečné prepustenie rozhoduje na návrh krajského prokurátora, a to väčšinou hlasov.

(2) Ak to navrhne krajský prokurátor, predloží komisia vec na preskúmanie svojho rozhodnutia ministrovi spravodlivosti, ktorý rozhodne s konečnou platnosťou; v neprospech odsúdeného môže však zmeniť rozhodnutie komisie len vtedy, ak urobil krajský prokurátor návrh a na predloženie veci ministrovi spravodlivosti do troch dní od upovedomenia o rozhodnutí komisie.

(3) Rozhodnutie o tom, či sa má odsúdený po odpykaní trestu zaradiť do prechodného ústavu, musí sa urobiť pred skončeným výkonu trestu odňatia slobody.

Výkon nápravného opatrenia

**§ 280**

(1) O rozhodnutí súdu, že nápravné opatrenie sa vykoná bez zmeny zamestnania odsúdeného, upovedomí prokurátor zamestnávateľa odsúdeného a oznámi mu skutočnosti potrebné pre výkon tohoto trestu.

(2) Ak nariadi súd zmenu doterajšieho zamestnania odsúdeného. Určí nové zamestnanie prokurátor po dohode s okresným národným výborom podľa zásad ustanovených súdom. Prokurátor oznámi zamestnávateľovi skutočnosti potrebné pre výkon nápravného opatrenia.

(3) Zamestnávateľ odsúdeného je povinný bezodkladne oznámiť prokurátorovi všetky skutočnosti rozhodné pre premenu nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody; je ďalej povinný tie sumy odmeny patriacej odsúdenému za prácu, ktoré prepadajú štátu, vyúčtovať a odvádzať priamo prokurátorovi.

**§ 281**

(1) Ak je odsúdený postihnutý chorobou, ktorá mu znemožňuje výkon určeného zamestnania, môže prokurátor na potrebný čas odložiť alebo prerušiť výkon nápravného opatrenia alebo určiť odsúdenému po dohode s okresným národným výborom zamestnanie iné; to môže urobiť prokurátor aj v tom prípade, ak ide o tehotnú ženu, ktorej zdravie by výkonom trestu bolo ohrozené.

(2) O odklade a prerušení výkonu trestu nápravného opatrenia v prípade, že bol odsúdený za zvýšeného ohrozenia vlasti povolaný na nastúpenie mimoriadnej vojenskej služby alebo že bol povolaný na výkon základnej vojenskej služby, použije sa obdobne ustanovenie § 277.

Výkon trestu prepadnutia majetku

**§ 282**

Prokurátor môže na žiadosť vypustiť z prepadnutia jednotlivé majetkové kusy, ktoré nevyhnutne treba na zabezpečenie potrebnej výživy odsúdeného alebo výživy alebo výchovy osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

**§ 283**

(1) Ak je obvinený podozrivý z trestného činu, za ktorý možno podľa zákona vysloviť trest prepadnutia majetku, a ak je dôvodná obava, že bude výkon prepadnutia majetku nejako zmarený alebo sťažený, môže prokurátor a v konaní pred súdom súd zaistiť majetok obvineného.

(2) Súd zaistí majetok obvineného, ak bolo vyslovené prepadnutie majetku rozsudkom, ktorý dosiaľ nenadobudol právoplatnosť.

(3) Proti rozhodnutiu o zaistení je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

**§ 284**

(1) Zaistenie postihuje všetok majetok obvineného, prírastok a výťažky, ktoré zo zaisteného majetku plynú, a majetok, ktorý obvinený nadobudne po zaistení. Kým trvá zaistenie, sú neúčinné všetky právne úkony obvineného, ktoré sa týkajú zaisteného majetku, vyjmúc úkony smerujúce k odvráteniu bezprostredne hroziacej škody.

(2) Kto má právo vo svojej moci veci, ktoré patria do zaisteného majetku, je povinný, len čo sa o zaistení dozvie, oznámiť to prokurátorovi alebo súdu, ktorý nariadil zaistenie majetku; ináč zodpovedá za škodu spôsobenú opomenutím oznámenia.

**§ 285**

zrušený.

**§ 286**

Prokurátor a v konaní pred súdom súd môže na žiadosť vyňať zo zaistenia jednotlivé majetkové kusy, ktoré nevyhnutne treba na zabezpečenie potrebnej výživy obvineného alebo výživy alebo výchovy osoby, o výživu alebo výchovu, ktorej je obvinený povinný podľa zákona sa starať; môže aj ináč zaistiť prostriedky na to potrebné.

**§ 287**

Prokurátor a v konaní pred súdom súd zrušia zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý nebol majetok zaistený.

**§ 287a**

Ak obvinený ušiel do cudziny alebo neposlúchol úradnú výzvu, aby sa v určenej lehote na územie Československej republiky vrátil, rozhodne súd na návrh prokurátora, že zaistený majetok pripadá štátu.

Výkon peňažného trestu

**§ 288**
**Vyzvanie na zaplatenie trestu**

Ak odsúdený nezaplatí peňažný trest, vyzve ho prokurátor, aby tak urobil do pätnásť dní, a upozorní ho, že ináč sa bude zaplatenie vymáhať exekúciou.

**§ 289**
**Odklad výkonu trestu a jeho splácanie**

(1) Na žiadosť odsúdeného môže prokurátor z dôležitých dôvodov

a) odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, alebo

b) povoliť splácanie peňažného trestu po čiastkach tak, aby bol najneskoršie do jedného roka od právoplatnosti rozsudku celý zaplatený.

(2) Prokurátor môže až do rozhodnutia o žiadosti uvedenej v odseku 1 vyčkať s exekučným vymáhaním peňažného trestu alebo môže na exekučnom súde navrhnúť odklad exekúcie už vedenej.

(3) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré bol povolený odklad výkonu peňažného trestu, alebo ak odsúdený nezaplatí bez závažného dôvodu riadne dve za sebou idúce splátky, môže prokurátor povolenie odkladu výkonu peňažného trestu alebo povolenie splácať ho po čiastkach odvolať.

Exekučné vymáhanie

**§ 290**

(1) Peňažný trest sa vymáha exekúciou, ak ho nezaplatí odsúdený

a) do pätnásť dní od vyzvania na zaplatenie,

b) do pätnásť dní od oznámenia rozhodnutia (§ 29), ktorým boly povolený odklad alebo povolené splácanie odvolané, alebo

c) do uplynutia času, na ktorý bol výkon trestu odložený.

(2) Peňažný trest nesmie byť vymáhaný, len pokiaľ nároky poškodeného vzniknuté z toho istého trestného činu boli uspokojené.

**§ 291**

Prokurátor upustí o d exekučného vymáhania peňažného trestu, ak je zjavné, že by nemalo výsledku alebo že by výkonom trestu bola vážne ohrozená výživa odsúdeného alebo výživa alebo výchova osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

**§ 292**
**Vymáhanie trestu od zúčastnenej osoby**

Peňažný trest alebo jeho zvyšok možno vymáhať od zúčastnenej osoby, len pokiaľ exekúcia proti odsúdenému zostala bezvýsledná alebo len pokiaľ prokurátor upustil od exekučného vymáhania od odsúdeného. Ináč sa na vymáhanie peňažného trestu od zúčastnenej osoby primerane použijú ustanovenia §§ 288 až 291.

**§ 293**
**Nariadenie výkonu náhradného trestu**

(1) Ak je peňažný trest od odsúdeného nevymožiteľný alebo ak upustí prokurátor od exekučného vymáhania peňažného trestu, prokurátor nariadi výkon náhradného trestu odňatia slobody. Ak však bolo uložené ručenie za nevymožiteľný peňažný trest, urobí tak iba vtedy, ak peňažný trest nemožno vymôcť od žiadnej zo zúčastnených osôb alebo ak bolo upustené od exekučného vymáhania od všetkých týchto osôb.

(2) Ak je nevymožiteľná iba časť peňažného trestu, nariadi prokurátor výkon iba pomernej časti náhradného trestu.

(3) Odsúdený môže kedykoľvek odvrátiť výkon náhradného trestu alebo jeho pomernej časti tým, že peňažný trest alebo jeho pomernú časť zaplatí.

(4) Proti rozhodnutiam podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.
Výkon uverejnenia rozsudku

**§ 294**

(1) Ak bol uložený trest uverejnenia rozsudku, určí prokurátor, či bude rozsudok uverejnený bez odôvodnenia, alebo či a v akom rozsahu bude uverejnené aj odôvodnenie rozsudku.

(2) Rozsudok sa uverejní najviac v troch časopisoch, ktoré prokurátor určí, a to najviac trikrát. Ak to považuje prokurátor za vhodné, uverejní sa rozsudok aj tak, že sa rovnopis jeho vyhotovenia alebo výťah z neho vyvesí na mieste určenom pre úradné vyhlášky v obci, kde má odsúdený bydlisko, alebo kde spáchal trestný čin, a to na čas najviac pätnásť dní, alebo že sa ináč zverejní v obidvoch týchto obciach alebo v niektorej z nich.

Výkon ochranného liečenia a ochrannej výchovy

**§ 295**

(1) Prokurátor určí, v ktorom liečebnom ústave sa vykoná ochranné liečenie a v ktorom výchovnom alebo liečebnom ústave sa vykoná ochranná výchova.

(2) Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie alebo ochranná výchova, dozerá na ich výkon.

**§ 295a**

(1) Ak je mladistvý, u ktorého bola nariadená ochranná výchova, vo väzbe, nariadi prokurátor, aby ochranná výchova bola vykonaná.

(2) Ak mladistvý nie je vo väzbe a niet obavy, že ujde, môže mu prokurátor poskytnúť primeranú lehotu, aby si mohol predtým obstarať svoje veci. Táto lehota nesmie byť dlhšia než pätnásťdňová.

(3) Ak sa neprihlási mladistvý k výkonu ochrannej výchovy v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je odôvodnená obava, že ujde, nariadi prokurátor jeho okamžité predvedenie.

## Druhý diel
## Výkon niektorých iných rozhodnutí

**§ 296**
**Výkon väzby**

(1) Väzba sa vykonáva v ústavoch Ministerstva národnej bezpečnosti; väzba nariadená predstaveným (§ 101) sa môže vykonávať aj u útvaru. Vo väzbe je obvinený podrobený len tým obmedzeniam, ktoré sú potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania.

(2) Ak je to potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania, môže prokurátor pred podaním obžaloby nariadiť, aby sa väzba po čas najnutnejšej potreby vykonávala u orgánu povolaného na vyhľadávanie.

(3) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže prokurátor povoliť, aby sa väzba vykonávala za náležitého dozoru v liečebnom ústave alebo aj inde.

**§ 297**
**Vymáhanie pokuty**

(1) Len čo nadobudne právoplatnosť uznesenie, ktorým bola uložená pokuta, vyzve prokurátor alebo súd, ktorý pokutu uložil, osobu, ktorej bola uložená, aby pokutu zaplatila do troch dní, a upozorní ju, že ináč bude sa zaplatenie vymáhať exekúciou.

(2) Ak nebude pokuta zaplatená v lehote uvedenej v odseku 1, vymáha sa exekúciou.

## Tretí diel
## Odškodnenie za väzbu a za trest

**§ 298**

(1) Kto utrpel majetkovú škodu väzbou od zatknutia, zadržania alebo vzatia do väzby až do prepustenia, má nárok, aby mu ju štát nahradil, ak bol oslobodený od obžaloby alebo ak bolo trestné stíhanie zastavené, pretože

a) jeho skutok nie je trestným činom,

b) je nepochybné, že trestný čin nespáchal, alebo

c) trestné stíhanie bolo znovu začaté, bez toho že tu boli podmienky pre jeho obnovu.

(2) Nárok na náhradu škody za väzbu neprislúcha tomu, kto

a) zavinil si väzbu sám, najmä pokusom o útek alebo útekom,

b) robil prípravy na trestný čin alebo sa ním vyhrážal, alebo

c) bol pre ten istý skutok neskoršie potrestaný národným výborom alebo disciplinárne.

(3) Aj v prípadoch uvedených v odseku 2 nárok na náhradu škody za väzbu prislúcha za čas, o ktorý bola väzba proti zákonu predĺžená.

(4) Za väzbu nariadenú v konaní o vydanie do cudziny (§ 245) nárok na náhradu škody neprislúcha.

**§ 299**

(1) Kto utrpel majetkovú škodu tým, že na ňom bol celkom alebo sčasti vykonaný trest odňatia slobody, nápravné opatrenie, prepadnutie majetku alebo peňažný trest, má nárok, aby mu ju štát nahradil, ak bol v neskoršom konaní oslobodený od obžaloby alebo ak bolo neskoršie trestné stíhanie zastavené, pretože

a) jeho skutok nie je trestným činom, alebo

b) je nepochybné, že trestný čin nespáchal.

(2) Nárok na náhradu škody za trest má aj ten, kto bol v neskoršom konaní odsúdený na miernejší trest, než na ktorý bol odsúdený zrušeným rozsudkom.

(3) Nárok na náhradu škody za trest neprislúcha, ak si odsúdený spôsobil svoje odsúdenie úmyselne.

**§ 300**

Nároky na náhradu škody za väzbu a za trest prechádzajú na dedičov oprávneného, len pokiaľ boli jeho väzbou alebo trestom ukrátení na svojej výžive alebo výchove, ktorú im bol podľa zákona povinný poskytovať.

**§ 301**

(1) Kto uplatňuje nárok na náhradu škody za väzbu alebo trest, je povinný požiadať vopred Ministerstvo spravodlivosti, aby mu priznalo náhradu.

(2) Ak Ministerstvo spravodlivosti neprizná náhradu do šesť mesiacov od uplatnenia nároku alebo ak nie je žiadateľ s priznanou výškou náhrady spokojný, môže svoj nárok uplatniť v konaní v občianskoprávnych veciach.

## DEVIATA HLAVA
## ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

### Prvý diel
### Predbežná organizácia vojenského súdnictva

**§§ 302 až 305**

zrušené.

### § 306
### Vojenskí sudcovia

(1) Vojenskí sudcovia sú ustanovovaní trvalo a na určité služobné miesta; proti svojej vôli môžu byť preložení, zosadení alebo daní do výslužby len pri novej súdnej organizácii po čas ustanovený zákonom alebo na základe právoplatného kárneho výmeru. Čas, po ktorý sú zriadené poľné súdy, je obdobím novej súdnej organizácie.

(2) Vojenskí sudcovia môžu byť dočasne pridelení inému vojenskému súdu; bez ich súhlasu sa tak môže stať len na čas šesť mesiacov v kalendárnom roku.

### § 307

zrušený.

### § 308
### Sudcovia z ľudu

(1) Za sudcov z ľudu na vojenských súdoch budú kompetentným ministrom alebo orgánom ním na to zmocneným určení vojaci a príslušníci Zboru národnej bezpečnosti v činnej službe.

(2) V poľnom konaní určuje sudcov z ľudu pre jednotlivé prípady na žiadosť predsedu senátu veliteľ, u ktorého je poľný súd zriadený.

(3) Za sudcu z ľudu môže byť určený, kto

a) je starší než dvadsať rokov,

b) nebol súdne trestaný ani nie je trestne stíhaný a

c) je oddaný ľudovodemokratickému zriadeniu.

(4) O námietkach proti určeniu na túto funkciu rozhoduje orgán, ktorý sudcu z ľudu určil.

### § 309
### Funkčné obdobie sudcov z ľudu

(1) Funkčné obdobie sudcu z ľudu trvá jeden rok. Dokiaľ neboli určení na ďalšie obdobie sudcovia z ľudu v potrebnom počte, môžu byť na výkon funkcie povolaní aj doterajší sudcovia z ľudu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v poľnom konaní.

### §§ 310 až 313

zrušené.

### § 314
### Zloženie senátu

(1) Sudcovia z ľudu budú v každom jednotlivom prípade povolaní z toho ozbrojeného zboru, ku ktorému obvinený patrí. Ak patria spoluobvinení k rôznym ozbrojeným zborom, povolajú sa sudcovia z ľudu tak, aby bol pokiaľ možno zastúpený každý zbor.

(2) Ak nie je obvinený príslušníkom ozbrojeného zboru, budú povolaní za sudcov z ľudu vojaci.

(3) Sudcovia z ľudu musia mať aspoň rovnakú hodnosť ako ten z obvinených, ktorý má hodnosť najvyššiu.

(4) Na jednotlivé zasadania volá sudcov z ľudu predseda senátu.

**§§ 315 až 316**

zrušené.

## Druhý diel
## Prechodné a zrušovacie ustanovenia

**§ 318**

Doterajšie predpisy o trestnom konaní sa použijú, iba ak bolo v konaní začatom pred účinnosťou tohoto zákona vo veci už vydané rozhodnutie súdu prvej stolice. Ustanovenia tohoto zákona o výkone rozhodnutí sa však použijú aj na tresty a ochranné opatrenia, ktoré boli uložené pred účinnosťou tohoto zákona.

**§ 319**

(1) Na konanie o obnove trestného stíhania, ktoré bolo právoplatne skončené pred účinnosťou tohto zákona, sa použijú ustanovenia tohoto zákona. Podmienky pre povolenie obnovy sa však v takom prípade posudzujú podľa zákona, ktorý je pre obvineného priaznivejší.

(2) Ak rozhodnutie, proti ktorému smeruje návrh na obnovu, vydal v prvej stolici iný súd než Štátny alebo ľudový súd, je na rozhodnutie o návrhu na obnovu príslušný ten ľudový súd, v obvode ktorého je alebo bolo sídlo takého súdu.

**§ 320**

(1) Ak sa trestné stíhanie začaté pred účinnosťou tohoto zákona pre čin, ktorý nie je trestný podľa trestného zákona, neskončilo právoplatným rozsudkom, trestné stíhanie sa v ktoromkoľvek období zastaví. Ak je taký čin priestupkom podľa trestného zákona správneho, postúpi sa vec kompetentnému národnému výboru; doterajšie trovy trestného konania sa stávajú súčasťou trov trestného konania správneho.

(2) Ak bolo na súkromnú obžalobu začaté pred účinnosťou tohoto zákona trestné stíhanie pre čin, ktorý je trestný aj podľa trestného zákona, prevezme prokurátor stíhanie.

**§ 321**

Kde tento zákon hovorí o prokurátorovi, rozumejú sa tým, pokiaľ z jednotlivých ustanovení nevyplýva iné, aj osoby, ktoré vykonávajú jeho právomoc.

**§§ 322 a 323**

zrušené.

**§ 324**

Platnosť strácajú všetky ustanovenia z odboru trestného konania súdneho, najmä:

1. trestný poriadok uvedený zákonom č. 119/1873 r. z.,
2. zák. čl. XXXIII/1896, o súdnom trestnom poriadku,
3. zák. čl. XXXIV/1897, ktorý sa uvádza do života súdny trestný poriadok,

4. nariadenie č. 26/1855 r. z., ktorým sa vydáva predpis pre výkon súdnej ohliadky mŕtvol,
5. zák. č. XLIII/1890, o vymáhaní a účtovaní trestných trov vzniknutých na súdoch,
6. zák. čl. XVIII/1907, o zmene a doplnení zák. čl. XXXIII/1896, o súdnom trestnom poriadku,
7. zák. čl. XXXIII/1912, o vojenskom trestnom poriadku,
8. zákon č. 131/1912 r. z., o vojenskom trestnom poriadku,
9. zákon č. 142/1912 r. z., ktorým sa menia niektoré ustanovenia trestného poriadku,
10. zákon č. 143/1913r. z., ktorým sa doplňuje trestný poriadok č. 119/1873 r. z.,
11. zák. čl. IX/1916, o predražovaní,
12. nariadení č. 41900/1917 I. M. (uh. m. spravodlivosti), o novšom ustanovení riadnych pravidiel urýchleného trestného konania,
13. zák. č. 109/1918 r. z., o náhrade škody osobám neprávom odsúdeným,
14. zákon č. 318/1918 r. z., o náhrade škody za vyšetrovaciu väzbu,
15. zákon č. 89/1918 Zb., ktorým sa predbežne menia niektoré ustanovenia vojenského trestného poriadku,
16. nariadenie č. 101/1919 Ú. n., o vykonávaní stopovania okresnými súdmi,
17. zákon č. 263/1919 Zb., ktorým sa doplňuje trestný poriadok so zreteľom na výrok rozsudku o strate volebného práva,
18. zákon č. 442/1919 Zb., o objektívnych meritórnych rozhodnutiach (nálezoch) v tlačovom konaní,
19. zákon č. 1/1920 Zb., ktorým sa menia niektoré ustanovenia trestného poriadku č. 119/1873 r. z. a zák. čl. XXXIII/1896,
20. zákon č. 168/1922 Zb., ktorým sa čiastočne zrušuje zákon čl. LXIII/1912, o výnimočných opatreniach, a menia niektoré ustanovenia o stannom práve,
21. zákon č. 4/1924 Zb., ktorým sa doplňuje § 393 trestného poriadku č. 119/1873 r. z.,
22. zákon č. 8/1924 Zb., o trestnom konaní podľa trestného poriadku zák. čl. XXXIII/1896 proti neprítomným osobám,
23. zákon č. 73/1924 Zb., ktorým sa menia ustanovenia trestných poriadkov o tom, kto má právo byť poslucháčom na verejnom hlavnom pojednávaní,
24. zákon č. 107/1927 Zb., ktorým sa menia niektoré ustanovenia trestných poriadkov a zriaďujú súdne lekárske rady,
25. zákon č. 181/1927 Zb., o zmene niektorých predpisov o vymáhaní a zúčtovaní trov spojených s trestným konaním na súdoch na Slovensku,
26. zákon č. 115/1937 Zb., o vojenskom poľnom trestnom konaní,
27. zákon č. 33/1940 Sl. z., ktorým sa zrušujú porotné a kmetské súdy a prechodne upravujú niektoré veci v odbore trestného súdnictva,
28. dekrét prezidenta republiky č. 62/1945 Zb., o úľavách v trestnom konaní súdnom,
29. dekrét prezidenta republiky č. 126/1945 Zb., o osobitných nútených pracovných oddieloch,
30. dekrét prezidenta republiky č. 137/1945 Zb., o zaistení osôb, ktoré boli považované za štátne nespoľahlivé, v čase revolučnom,
31. nariadenie Slovenskej národnej rady č. 53/1945 Zb. SNR, o úprave niektorých trestnoprávnych otázok, súvisiacich s obnovením československého právneho poriadku a o novelizácii niektorých ustanovení trestného práva procesného,
32. zákon č. 166/1946 Zb., ktorým sa menia a doplňujú trestné poriadky,
33. zákon č. 226/1947 Zb., ktorým sa menia, doplňujú a zjednocujú niektoré ustanovenia vojenských trestných poriadkov,
34. zákon č. 23/1948 Zb., o výkone trestov postihujúcich majetok, uložených trestnými súdmi.

### § 325

Minister spravodlivosti a minister národnej obrany sa splnomocňujú, aby na vykonanie tohoto zákona vydali nariadenie.

### § 326

Tento zákon nadobudne účinnosť dňom 1. augusta 1950;*) vykonajú ho všetci členovia vlády.

*) Zákon č. 87/1950 Zb. v znení zákona č. 67/1952 Zb. nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1953

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.